

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ОПШТИНА ИРИГ

ПРОГРАМ (СТРАТЕГИЈА) РАЗВОЈА СПОРТА У ОПШТИНИ ИРИГ
2015. – 2018.

„ПОКРЕНИ СЕ – РАЗВЕДРИ СЕ“

ИРИГ, 28. децембар 2015.године

САДРЖАЈ

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ	1
1. СПОРТ	2
2. ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У ЗАКОНУ О СПОРТУ РС	4
3. ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ ОПШТИНЕ ИРИГ	8
4. ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ ОПШТИНЕ ИРИГ	11
5. УЛОГА ЛОКАЛНИХ ЈАВНИХ ВЛАСТИ У РАЗВОЈУ СПОРТА	13
ПОТРЕБЕ И ПРИОРИТЕТИ ЗА КРЕИРАЊЕ ПРОГРАМА (СТРАТЕГИЈЕ) РАЗВОЈА СПОРТА У ОПШТИНИ ИРИГ 2015. - 2020.ГОДИНЕ	14
6. ОСНОВНИ ПРАВЦИ ПРОГРАМА (СТРАТЕГИЈЕ) РАЗВОЈА СПОРТА У ОПШТИНИ ИРИГ 2015. - 2018.ГОДИНЕ	16
6.1 ВИЗИЈА	16
6.2 МИСИЈА	18
6.3 СТРЕТЕШКИ ЦИЉЕВИ	19
7. БАЗИЧНИ СПОРТ	21
7.1 ПРЕДШКОЛСКИ - ДЕЧИЈИ СПОРТ	22
7.2 ШКОЛСКИ СПОРТ (И ОЛИМПИЈСКО ВАСПИТАЊЕ)	25
7.3 РАЗВОЈНИ СПОРТ ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ - СПОРТСКЕ ШКОЛИЦЕ И ШКОЛЕ (ОПШТЕ И ГРАНСКЕ), ЕДУКАТИВНИ – ТРИМ ПРОГРАМИ, РЕГРУТОВАЊЕ, ДЕТЕКЦИЈА, УСМЕРАВАЊЕ, ПРОДУКТИВНОСТ И ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ УСЛОВА ЗА НАПРЕДОВАЊЕ И ПЛАСМАН МЛАДИХ НАПРЕДНИХ СПОРТИСТА	30
8. РЕКРЕАТИВНИ – СПОРТ ЗА СВЕ, СПОРТСКО - РЕКРЕАТИВНЕ ПРИРЕДБЕ, МАНИФЕСТАЦИЈЕ И АКЦИЈЕ МАСОВНОГ СПОРТА	37
9. СПОРТСКА ИНФРАСТРУКТУРА - СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ	47
10. ТАКМИЧАРСКИ СПОРТ	50
10.1 КВАЛИТЕТАН АМАТЕРСКИ СПОРТ.....	52
10.2 ВРХУНСКИ СПОРТ	53
11. ПОЛОЖАЈ - АФИРМАЦИЈА ЖЕНА У СПОРТУ	53
12. СПОРТ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ	54

13. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА СПОРТИСТА	55
14. ШКОЛОВАЊЕ И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ СПОРТСКИХ СТРУЧЊАКА И СТРУЧЊАКА У СПОРТУ	55
15. ОРГАНИЗАЦИЈА СПОРТСКИХ ТАКМИЧЕЊА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ОПШТИНУ ИРИГ	55
16. ПЕРИОДИЧНА ТЕСТИРАЊА, САКУПЉАЊЕ, АНАЛИЗА, И ДИСТРИБУЦИЈА РЕЛЕВАНТНИХ ИНФОРМАЦИЈА ЗА АДЕКВАТНО ЗАДОВОЉАВАЊЕ ПОТРЕБА ГРАЂАНА У ОБЛАСТИ СПОРТА У ОПШТИНИ ИРИГ, ИСТРАЖИВАЧКО - РАЗВОЈНИ ПРОЈЕКТИ И И ИЗДАВАЊЕ СПОРТСКИХ ПУБЛИКАЦИЈА	57
17. СТИПЕНДИРАЊЕ ЗА СПОРТСКО УСАВРШАВАЊЕ, НАГРАДЕ И ПРИЗНАЊА ЗА СПОРТСКА ПОСТИГНУЋА.....	57
18. ПОВЕЗИВАЊЕ И УСКЛАЂЕНОСТ ПРОГРАМА (СТРАТЕГИЈЕ) РАЗВОЈА СПОРТА У ОПШТИНИ ИРИГ СА ОСТАЛИМ НАЦИОНАЛНИМ И ЛОКАЛНИМ СТРАТЕШКИМ ДОКУМЕНТИМА - СТРАТЕГИЈАМА	58
19. СПРОВОЂЕЊЕ, ПРАЂЕЊЕ, ОЦЕЊИВАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ	59
19.1 СПРОВОЂЕЊЕ	59
19.2 ПРАЂЕЊЕ	60
19.3 ОЦЕЊИВАЊЕ	60
20. ФИНАНСИЈСКИ ЕФЕКТИ	61
21. АКЦИОНИ ПЛАН	61
22. СПИСАК УЧЕСНИКА ИЗРАДЕ	62
23. ЗАВРШНА ОДРЕДБА	63

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Доношењем Закона о спорту Републике Србије 31.марта 2011.године („Службени гласник РС“, број 24/11 од 4.априла 2011.године) и других подзаконских аката заокружен је процес модернизације спортског права, обавеза и одговорности као темеља за уређење укупног спорта у Републици Србији. Заједно са Националном стратегијом и Акционим планом развоја спорта у Републици Србији Закон о спорту РС представља путоказ и правац у ком треба да се креће целокупан спорт. Зато и Општина Ириг, не само због законске обавезе, треба да буде на том путу и да својим Програмом (својом Стратегијом) и Акционим планом развоја спорта, Правилником о задовољавању општих интереса и потреба грађана општине Ириг у области спорта, годишњим програмима носиоца – реализатора његове укупне активности (Спортски савез општине Ириг) и посебним програмима развојног унапређења спорта (Општина Ириг), треба да буде на том путу и да крене у здравију, продуктивнију, квалитетнију, лепшу, ведрију и успешнију будућност.

Време чини своје, неизбежно мења све око себе, те је и друштво принуђено да се мења, да се прилагођава новонасталим околностима и једноставно речено опстане. Време борбе за опстанак спорта и импровизације спорта је иза нас, опредељујемо се програмирању и изградњи система, где ће свако имати своје одговарајуће место и своју припадајућу улогу, своје право, обавезе и одговорност. Суштина и потреба доношења Програма (Стратегије) и Акционог плана развоја спорта, Правилника о остваривању општих потреба и интереса грађана општине Ириг у области спорта и годишњих и посебних програма је да се изгради систем са јасним показатељима и правилима, где ће територијални спортски савез - партнерски и под патронатом Општине Ириг бити водећа снага, а етика, колективно поштење, одговорност, здравље, енергија, естетика, продуктивност и пласман перспективних спортиста, ефикасност, респект, значајна достигнућа и солидарност бити примарни циљ.

Ириг је општина са малим бројем становника али са великим и недовољно искоришћеним потенцијалима за развој спорта уопште.

Солидна спортска инфраструктура (у друштвеној и приватној својини), бројна спортска удружења и други облици организовања спорта, спортске приредбе, манифестације и акције и традиција су залог за будућност и полазни основ за све радње ка остваривању циља.

А циљ, без обзира на бројне лимитирајуће факторе, је јасан, Ириг треба да постане Општина спорта, средина која ће интересно окупљати и разноликом спортском делатношћу организовати, пре свега све своје генерацијске грађане, госте из целе наше Отаџбине Србије и далеко изван њених граница, који ће слати позитивне вибрације и радити на очувању свега лепог што спорт носи у себи, а наравно и ова целокупно прелепа општинска средина која је идеална и за развој спортског, рекреативног и здравственог туризма да постане још привлачнија.

Због свега тога, покренемо се - разведримо се, кадри смо да, добро - систематично организовани и са јасно утврђеном динамиком истрајемо и успемо у намерама и да урадимо далеко више од стварних могућности на шта ће грађани општине Ириг и у будућности бити поносни. Из године у годину стварајмо што боље услове за бављење спортом и онима који ће се реодити после нас.

Сам наслов Програма (Стратегије) развоја спорта у општини Ириг говори много: „Покрени се - разведри се“, јер ведрина је пре свега синоним за детињство, за младост, за спорт, за оптимизам а спортски оптимизам је вечита младост, ведрина је синоним за духовно, душевно и општедруштвено здравље Нације, ведрина је повод и смисао нашег друштвено - спортског живота и најпреча потреба здравог, радног и друштвеног живота, покренемо се и свој деци и младима обезбедимо ведру будућност!

1. СПОРТ

Као и многи други изрази, које срећемо у свакодневном животу, и појам „спорт“ има више језичких значења, односно употребљава се да искаже различите врсте људске активности. Спорт су сви облици физичке и умне активности који, кроз неорганизовано или организовано учешће, имају за циљ изражавање или побољшавање физичких способности и духовног благостања, стварање друштвених односа или постизање резултата на такмичењима свих нивоа.

Спорт обухвата разноврсне форме покрета, игре и спорта, у којима могу учествовати сви грађани независно од пола, старости, социјалног и културолошког миљеа, на различитим местима, сами или у колективу – заједници са другима.

Спорт представља огромно достигнуће модерног друштва и важно друштвено благо. Он има веома важну и активну, конструктивну улогу у јачању физичког, интелектуалног и моралног здравља човечанства у садашњем и будућем времену живљења. Он је један од кључних елемената у достизању хуманих вредности и у акцијама које се спроводе против различитих предрасуда, дискриминација, насиља и других непримерних појава у друштву. Спорт је једна од покретачких снага за достизање миленијумских циљева развоја људског друштва, дефинисаних и од стране Уједињених нација.

Спорт има кључну улогу у сваком друштву, доприноси социјалној кохезији, превазилажењу предрасуда, повећању позитивног утицаја на јавно мњење и ширење етичких и општих принципа који се кроз њега преносе.

Сразмерно значају спорта, очување његовог достигнутог нивоа и развојног унапређења мора бити подржан и охрабриван на све законске начине и на свим нивоима друштва, нарочито на нивоу локалне заједнице јер одатле све почива - настаје и развија се. Од развијености спорта на нивоу локалне заједнице зависи и укупан Национални спорт.

Спорт се мора посматрати двојачко, као средство и као спорт сам по себи. Он доприноси личном и друштвеном развоју кроз едукацију - трим програме, рекреацију, стручно - егзистенционално оспособљавање, креативне активности и активно бављење одређениом спортском граном или дисциплином.

Спорт је посебно вредан за савремени свет који се брзо мења и који се, с једне стране, карактерише финансијски погодним, односно изузетно је профитабилан – све се комерцијализује, а с друге стране урбанизацијом и сталним технолошким развојем одвајају човека, нарочито децу и младе, од његове природне средине, од слободног времена, од спорта, а самим тим и од здравог физичког развоја и очувања здравља.

Спорт је важан не само за појединце него и за друштвени и културолошки развој сваке заједнице, како на националном тако и на локалном нивоу.

Он је тесно повезан са другим сферама друштвено – политичког одлучивања и програмирања у заједници као што су образовање, здравство, грађевинско просторно планирање, туризам,...

Спорт, као јавна служба, има виталан значај за сваку заједницу и због тога су јавне власти свих нивоа дужне да обезбеде, максимално очување достигнутог нивоа развијености и, у складу са могућностима, развој спорта на својој територији и поспеше учешће свих генерацијских грађана у спортским активностима. Јавне власти ову обавезу не могу да остваре саме већ у сарадњи са свим другим надлежним државним службама (министарства РС, покрајински секретаријати АПВ, управе, заводи, домаћи и страни фондови,...), територијалним спортским савезима и организацијама (добровољним и приватним) које су директно или индиректно везане за спорт. Спорт посебно велику улогу и значај има у односу на атрактивност и квалитет живота у сваком месту, општини, граду, региону и Отаџбини Србији.

Систем спорта чине физичка и правна лица која се баве спортском активношћу, односно делатношћу, као учесници у систему спорта (спортска удружења, други облици организовања спорта, територијални спортски савези, грански спортски савези, Олимпијски комитет Србије, Покрајински и Републички заводи за спорт и медицину спорта, факултети за физичко васпитање и спорт, Покрајински секретаријат за спорт и омладину АП Војводине и Министарство омладине и спорта Републике Србије).

2. ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ У ЗАКОНУ О СПОРТУ РС

Полазиште сваког планирања стратешког - програмског развоја је законски оквир. Ни једна јединица локалне самоуправе (надаље: ЈЛС) не може деловати независно од постојеће законске регулативе. Оквир је увек одређен релевантним законима, подзаконским актима, уредбама, и приручницима - препорукама.

Према члану 190. став 1. Устава Републике Србије: „Општина, преко својих органа, у складу са законом: 4. стара се о задовољавању потреба грађана у области просвете, културе, здравствене и социјалне заштите, дечије заштите, спорта и физичке културе“.

Оваква улога и надлежности ЈЛС разрађена је Законом о спорту и Законом о локалној самоуправи РС.

Према члану 20. Закона о локалној самоуправи, ЈЛС преко својих органа у складу са законом:

- уређује и обезбеђује одржавање и коришћење рекреационих јавних површина, стварајући организационе, материјалне и друге услове;
- оснива установе и организације у области физичке културе и спорта, и прати и обезбеђује њихово функционисање; и
- обавља и друге послове од непосредног интереса за грађане, у складу са Уставом, законом и статутом.

Према Закону о спорту РС (члан 137.) опште потребе и интереси грађана за чије се остваривање обезбеђују средства у буџету ЈЛС јесу:

о1. подстицање и стварање услова за унапређење Спорта за све, односно бављења грађана рекреативним спортом, посебно деце, омладине, жена и особа са инвалидитетом;

о2. изградња, одржавање и опремање спортских објеката на територији ЈЛС, а посебно јавних спортских терена у стамбеним насељима или у њиховој близини и школских објеката, и набавка спортске опреме и реквизита;

о3. организација спортских такмичења од посебног значаја за ЈЛС;

о4. спортски развој талентованих спортиста и унапређење квалитета стручног рада са њима;

о5. учешће спортских организација са територије ЈЛС у европским клупским такмичењима;

о6. предшколски и школски спорт (рад школских спортских секција и друштава, општинска, градска, и међуопштинска школска спортска такмичења и друга такмичења);

о7. делатност организација у области спорта чији је оснивач или члан ЈЛС;

о8. активности спортских организација, спортских друштава, удружења, гранских спортских савеза и територијаног спортског савеза на територији ЈЛС од посебног значаја за ЈЛС, која је категорија спортске гране, колико спортиста окупља, у којој мери се унапређује стручни рад, у ком рангу такмичења спортска организација учествује и у којој мери се повећава обухват бављења грађана спортом;

о9. унапређење заштите здравља спортиста и обезбеђивање адекватног спортско - здравственог образовања спортиста, посебно младих, укључујући и антидопинг образовање;

10. стипендирање за спортско усавршавање категорисаних спортиста, посебно перспективних спортиста;

11. спречавање негативних појава у спорту;

12. едукација, информисање и саветовање грађана, спортиста и осталих учесника у систему спорта о питањима битним за одговарајуће бављење спортским активностима и делатностима;

13. периодична тестирања, сакупљање, анализа и дистрибуција релевантних информација за адекватно задовољавање потреба грађана у области спорта на територији ЈЛС, истраживачко развојни пројекти и издавање спортских публикација;

14. унапређење стручног рада учесника у систему спорта са територије ЈЛС и подстицање запошљавања висококвалификованих спортских стручњака и врхунских спортиста;

15. рационално и наменско коришћење спортских сала и спортских објеката у државној својини чији је корисник ЈЛС, кроз одобравање њиховог коришћења за спортске активности и доделу термина за тренирање учесницима у систему спорта; и

16. награде и признања за постигнуте спортске резултате и допринос развоју спорта.

Закон о спорту РС утвђује и приоритете који морају бити поштовани при избору шта ће се у текућој години финансирати из буџета ЈЛС. При избору програма којим се остварују опште потребе и интереси грађана у области спорта у ЈЛС приоритет имају:

о1. подстицање и стварање услова за унапређење рекреативног - Спорта за све, односно бављење грађана спортом, посебно деце, омладине, жена и особа са инвалидитетом;

о2. изградња, одржавање и опремање спортских објеката на територији ЈЛС, а посебно јавних спортских терена у стамбеним насељима или њиховој близини и школских спортских објеката, и набавка спортске опреме и реквизита; и

об. предшколски - дечији и школски спорт (рад школских спортских секција и друштава, општинска, градска и међуопштинска школска спортска такмичења и друга такмичења).

Приоритет подразумева де се у претходно наведеним областима обавезно финансирају одређени програми, пре свих других, у мери која обезбеђује одговарајуће задовољавање општих интереса и потреба грађана, посебно деце, омладине, жена и особа са инвалидитетом, да се лично баве спортом.

Закон о спорту РС је установио програмско финансирање задовољавања општих потреба и интереса грађана у ЈЛС. То значи да

ником није загарантовано добијање средстава из буџета ЈЛС само зато што постоји и обавља одређену спортску активност и делатност. ЈЛС искључиво финансира одређени програм којим се у текућој години задовољавају законом утврђене опште потребе и интереси грађана у области спорта.

Према Закону о спорту РС, ЈЛС преко својих органа, посебним правилником, уређује ближе услове, критеријуме, начин и поступак доделе средстава из буџета ЈЛС, односно одобрење годишњих и посебних програма за задовољавање општих потреба и интереса грађана у области спорта на територији ЈЛС и начин јавног објављивања података о предложеним програмима за финансирање, одобреним програмима и реализацији одобрених програма. То подразумева обавезно доношење правилника којим би се уредила наведена питања у вези финансирања из буџета задовољавања општих потреба и интереса грађана у области спорта на територији ЈЛС.

ЈЛС није у потпуности аутономна у одлучивању како ће правилником регулисати финансирање спорта из буџета на својој територији. Одобравање годишњих и посебних програма из члана 137. Закона о спорту РС врши се у складу са: Законом о спорту РС, Законом о локалној самоуправи, Законом о буџетском систему, Стратегији развоја спорта у РС, Програмом (Стратегијом) и Акционим планом развоја спорта на територији ЈЛС, Правилником о задовољавању општих интереса и потреба грађана у области спорта на територији ЈЛС, а код годишњих програма и у односу на националне и локалне категоризације спортова, спортиста, спортских стручњака и спортских објеката. Према Закону о спорту РС, одредбе Закона о спорту које се односе на услове, критеријуме и начин одобрења програма, односно финансирање делатности којима се остварују општи интереси и потребе у области спорта, закључење уговора, подношење извештаја и обавезу враћања добијених а не утршених средстава, сходно се примењују и на програме, односно делатности којима се задовољавају општи интереси и потребе грађана у области спорта у ЈЛС.

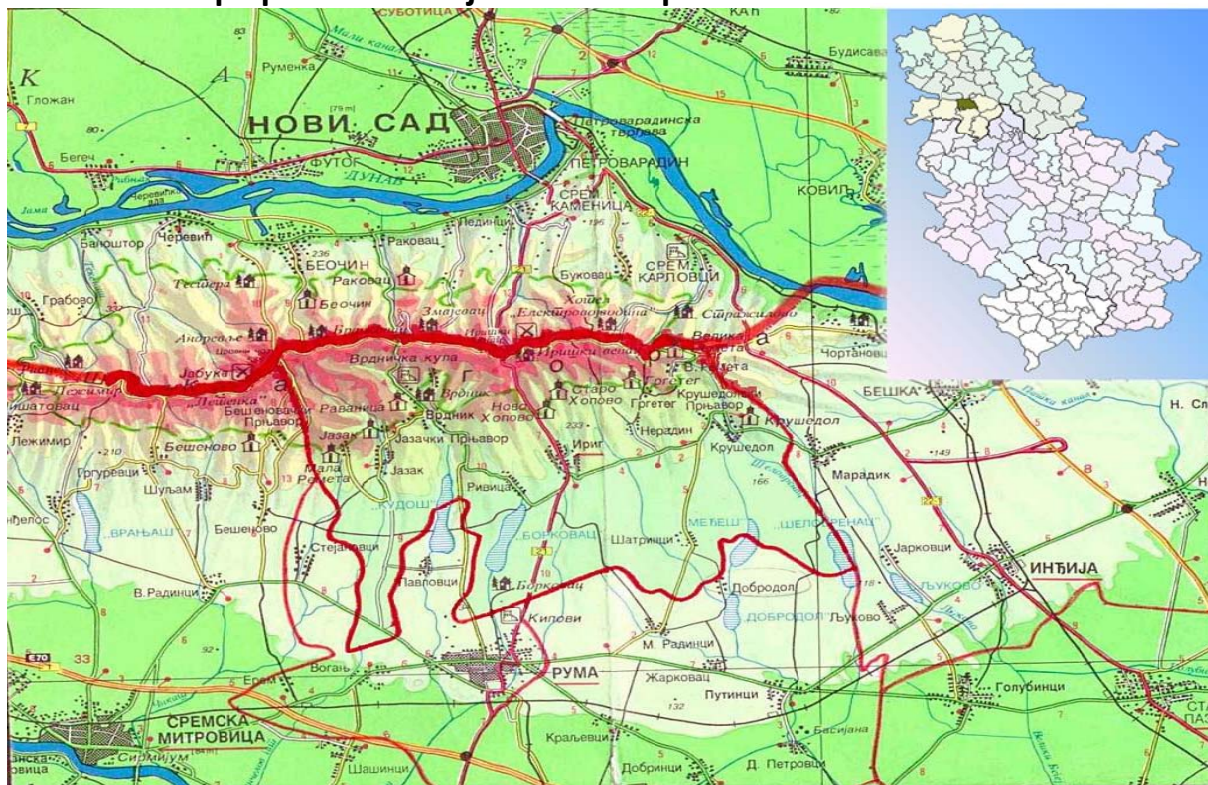
У складу са чланом 138. став 3. Закона о спорту РС, програми из члана 137. став 1. тачке **1, 3, 4, 6, 8, 12, 13. и 14.** Закона о спорту РС подносе се као **годишњи програми**, директно ЈЛС, **без расписаног конкурса**, у динамици утврђеној чланом 118. став 1. Закона о спорту РС. Предлоге ових - годишњих програма **подноси територијални спортски савез ЈЛС**, и то како свој годишњи програм тако и годишње програме својих удружених чланова и других облика организовања спорта на територији ЈЛС.

У складу са чланом 138. став 1. и 3. Закона о спорту РС , програми из члана 137. став 2. тачке **2, 5 7, 9, 10, 11, 15. и 16.** Закона о спорту РС подносе се као **посебани програми**, на основу расписаног јавног позива, у динамици утврђеној чланом 118. става 2. Закона о спорту РС (буџетски календар), ако посебним законом није другачије прописано (финансирање установа и предузећа, односно привредних друштава којима је оснивач ЈЛС). Ове предлоге програма подносе организације у области спорта са територије ЈЛС које ће бити носиоци програма, што може бити и територијални спортски савез ЈЛС за неки свој посебни програм.

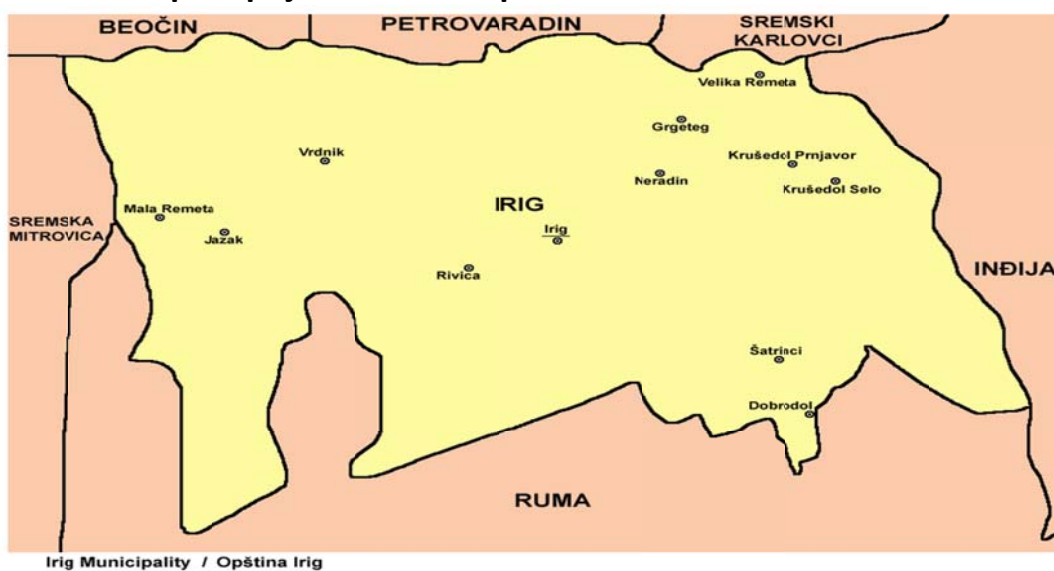
3. ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ ОПШТИНЕ ИРИГ

Општина Ириг се налази у централном делу Срема, на јужним обронцима Фрушке горе. Данас општину Ириг сачињавају насеља: Ириг, Врдник, Нерадин, Гргетег, Крушедол Прњавор, Крушедол, Велика Ремета, Шатринци, Добродол, Ривица, Јазак, Мала Ремета. Територија општине Ириг простире се у висинском распону од 418 м надморске висине тј. северни део општине има надморску висину 444 м апсолутне висине на самом гребену Фрушке горе, у пределу Иришког венца и 522 м над морем код Исиног чота. Јужни део општине у долини Борковачког потока има надморску висину 110 м, односно 104 м у доњем делу јазачког атара. Са површином од 226 км², убраја се у групу мањих војвођанских општина. Северну границу подручја чини венац Фрушке горе од Банстола до Црвеног чота. Одатле целим својим простором, подручје се спушта преко јужних падина планине, допирући све до сремске равнице, у правцу исток - запад око 20 km и у правцу север - југ 13 km. Подручје општине смештено је између пет општина: Рума, Сремска Митровица, Беочин, Сремски Карловци и Инђија.

Слика 1. Географски положај општине Ириг

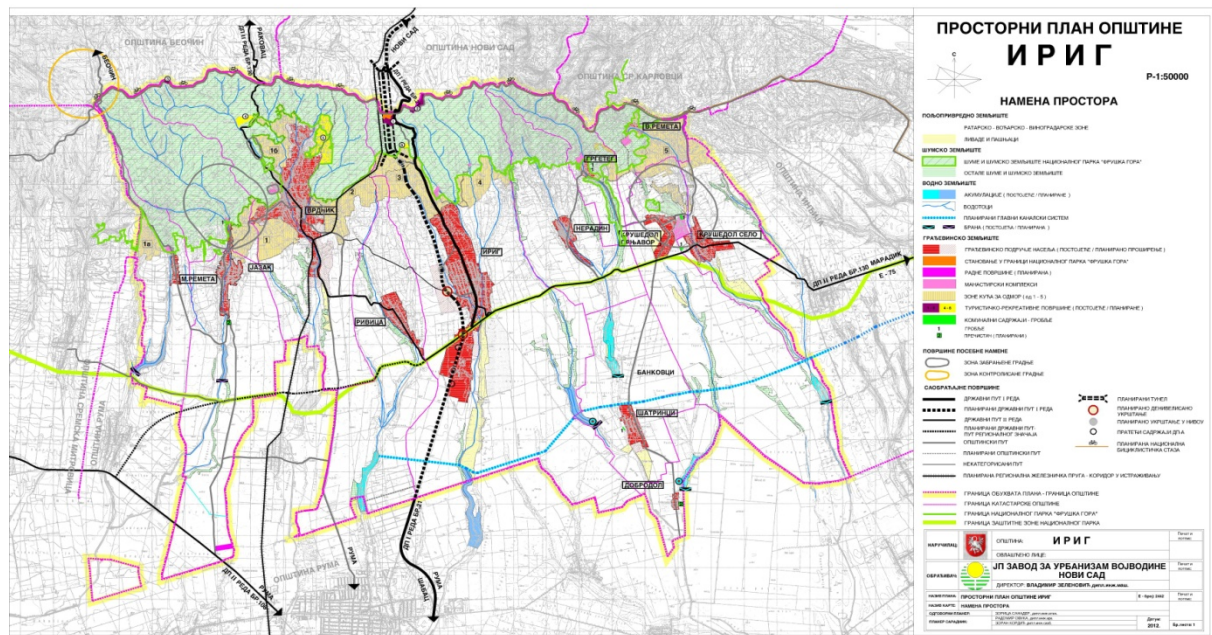

Слика 2. Територија општине Ириг

Слика 3. Просторни план општине Ириг

Општина Ириг има повољан положај јер је саобраћајно добро повезана са околним емитивним центрима, првенствено Новим Садом и Београдом. Територија општине Ириг налази се на главној прометници магистралног пута Нови Сад - Шабац, у близини железничких веза и аутопутева, и у окружењу и близини значајних и великих градова. Кроз централни део општине Ириг пролази асфалтни пут Нови Сад - Ириг - Рума, који се надовезује на аутопут Београд - Загреб (који је од центра општине Ириг удаљен 18 км). Тим путем општина је повезана са Новим Садом и Београдом. Северном границом општине пролази асфалтни пут назван „Партизански пут“, који иде билом Фрушке горе. Преко „Партизанског пута“ територија општине је у вези са значајним излетиштима на Фрушкој гори и преко Банстола у вези са аутопутем Београд - Нови Сад - Суботица - Будимпешта. Друмске комуникације овог подручја употпуњује и 64 км локалних категорисаних путева унутар општине.

Оно што је важно напоменути јесте да јужно од територије Ирига пролази важна железничка пруга Београд - Загреб, која има значај за развитак општине. Поменута пруга удаљена је од центра иришке општине 11 км, те становништво овог простора користи ову саобраћајницу преко железничке станице Рума. Међународни аеродром у Сурчину, удаљен 50 км од Ирига, такође је због постојања путне комуникације високог ранга, лако доступан становништву општине. Удаљеност општине Ириг од већих дисперзивних центара у Србији није велика. Од Новог Сада Ириг као центар општине удаљен је 24 км, од Руме 12 км, Београда 70 км, Шапца 50 км, Инђије 30 км, Сремске Митровице 30 км. Доминантан је гравитациони утицај Новог Сада. До места удаљених од општине Ириг до 30 км, аутобусом се може стићи за мање од пола сата вожње. Из великих градских центара, као што су Београд и Нови Сад, у општину Ириг се може стићи аутомобилом за пола или сат времена вожње.

4. ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ ОПШТИНЕ ИРИГ

Према броју становника општина Ириг је једна од мањих у Војводини и на истој према последњем попису 2011. године живи 10.866 становника, од чега 5543 жена и 5.323 мушараца (РЗС, Попис становништва 2011), што значи да на км² живи у просеку 48 становника, што општину сврстава у категорију руралног подручја (према ОЕЦД класификацији). На територији општине Ириг, према попису већинско становништво је српске националности (78,54%), док од националних мањина у општини Ириг живе Мађари, (7,01%), Хрвати (2,14%), Роми (1,53%) и други¹. Општина Ириг има негативан природни прираштај од -7,1 %. Укупан број домаћинстава на територији општине Ириг је 3.987 са просечно 2,71 члана по домаћинству². Просечна старост становника на територији општине Ириг износи 44,1 године.

Табела 1. Упоредни преглед броја становника по насељеним местима у периоду од 2002. до 2011.

Насељено место	Број становника (попис 2011.)	%	Број становника (попис 2002.)	%
Велика Ремета	44	0,4	42	0,3
Врдник	3092	28,5	3704	30,1
Гргетег	76	0,7	85	0,7
Добродол	107	1,0	127	1,0
Ириг	4415	40,6	4848	39,4
Јазак	960	8,8	1100	8,9
Крушедол	234	2,2	277	2,2
Крушедол	340	3,1	388	3,1
Мала Ремета	130	1,2	151	1,2
Нерадин	475	4,4	551	4,5
Ривица	620	5,7	657	5,4
Шатринци	373	3,4	399	3,2
Укупно	10866	100	12329	100

Табела 2. Упоредни преглед броја становника у периоду од 1948. до 2011. године по насељеним местима у општини Ириг

	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2002.	2011.
Велика	30	34	38	34	28	28	42	44
Врдник	4070	4153	4610	4072	3612	3495	3704	3092
Гргетег	107	115	136	126	78	73	85	76
Добродол	126	186	199	146	129	126	127	107
Ириг	4343	4211	4442	4652	4598	4414	4848	4415
Јазак	1688	1650	1587	1478	1303	1144	1100	960
Крушедол	611	578	553	481	276	229	277	234
Крушедол	450	508	568	508	424	372	388	340
Мала	212	215	253	222	192	157	151	130
Нерадин	1017	1017	912	769	704	625	551	475
Ривица	797	819	800	743	674	633	657	620
Шатринци	388	570	611	447	395	400	399	373
Укупно	13839	14056	14709	13678	12413	11696	12329	10866

Табела 3. Становништво према старости и полу

Терит	П	Σ	0-4	5-9	10-	15-	20-	25-	30-	35-	40-	45-
Сремски округ	Σ	312	13	147	150	179	196	207	209	207	2077	2275
	м	153	71	748	771	924	102	109	110	106	1043	1130
	ж	158	66	728	730	871	943	973	991	100	1033	1144
	П		50-	55-	60-	65-	70-	75-	80-	85	Пун	Про
	о		54	59	64	69	74	79	84	≤	олет	сечн
	Σ		24	263	227	136	154	123	683	284	2581	42.1
	ж		12	130	108	618	655	483	249	789	1257	40.6
Општина Ириг	Σ	108	42	439	499	587	700	688	593	610	678	803
	м	532	20	224	260	307	385	385	299	307	321	403
	ж	554	22	215	239	280	315	303	294	303	357	400
	П		50-	55-	60-	65-	70-	75-	80-	85	Пун	Про
	о		54	59	64	69	74	79	84	≤	олет	сечн
	Σ		90	976	851	560	594	521	286	146	9147	44
	ж		48	494	401	263	258	189	100	42	4458	42
			42									45
			5	482	450	297	336	332	186	104	4689	.7

5. УЛОГА ЛОКАЛНИХ ЈАВНИХ ВЛАСТИ У РАЗВОЈУ СПОРТА

Улога локалних јавних власти јесте да омогући и путем свих законских начина подржи остваривање укупне функције спорта. Јавне локалне власти треба да развијају реципрочну сарадњу са јединственим спортским покретом - територијалним спортским савезом у циљу промоције вредности спорта и користи које даје. Улога локалних јавних власти је првенствено комплементарна делатности јединственог спортског покрета, нарочито у погледу реализације годишњих (надлежност територијалног спортског савеза) и посебних годишњих програма (надлежност Општине / Града). Блиска сарадња локалних јавних власти са јединственим спортским покретом - територијалним спортским савезом од суштиског је значаја за остваривање

улоге спорта у тој друштвеној средини и шире.

У циљу очувања достигнутог нивоа развијености и даљег развоја спорта, локалне јавне власти успоставиће националну политику примене Закона о спорту Републике Србије у свим његовим одредбама као и одредбама његових подзаконских аката, са циљем да се јасно дефинише улога сваког сегмента јединственог спортског покрета - територијалног спортског савеза и других друштвених институција, установа и радних колектива (друштвених и приватних са спортском инфреструктуром и здравственом и образовном делатношћу), координирају њихову улогу у управљању и коришћењу спортских, здравствено - превентивних и других здравствених ресурса и спроводе програме промоције спорта у редовима свих генерација грађана, а нарочито међу децом, младима и одраслим људима који су спортски и спортско - рекреативно пасивни.

Нарочита пажња биће посвећена тестирању - дијагностици физичких и функционалних способности свих генерацијских грађана, њиховом усмеравању на бављење спортским и спортско - рекреативним активностима и учешће у антистрес и антизаморним програмима.

Правилником о задовољавању општих интереса и потреба грађана у области спорта општине Ириг јасно се дефинишу надлежности, права, обавезе и одговорност носиоца реализације годишњих (територијални спортски савез) и посебних годишњих програма (Општина Ириг), као и двосмерни, транспарентни, проток информација и извештавања.

ПОТРЕБЕ И ПРИОРИТЕТИ ЗА КРЕИРАЊЕ - ИЗРАДУ ПРОГРАМА (СТРАТЕГИЈЕ) РАЗВОЈА СПОРТА У ОПШТИНИ ИРИГ 2015 – 2018.ГОДИНЕ

Програм (Стратегија) првенствено даје одговор на питање на који начин и у које сегменте спорта је најефикасније и најпримереније уложити новац пореских обвезника и како на основу тог улагања на најбољи начин остварити јавни интерес у области спорта.

Физичка неактивност деце , а нарочито адолесцената, негативно утиче на њихов физички, душевни и духовни развој. Таква ситуација угрожава јавно здравље појединаца и Нације, док истовремено умањује регрутну базу за школски, аматерски квалитетан, па чак и за рекреативни спорт, а врхунски поготово.

Управо из тог разлога предшколска и основношколска деца као и млади средњешколци у спорту јесу основни - базични приоритет креирања - израде Програма (Стратегије) развоја спорта општине Ириг.

Физичка неактивност огромног броја младих и свих осталих генерацијских грађана општине Ириг је забрињавајућа јер угрожава све облике јавног - општег здравља, тако да је Спорт за све, као најшири фронт мулти спортова, идеалан, неопходан и доступан рекреативни Спорт за све и готово раван приоритету предшколског - дечијег и школског спорта и њиховом развојном унапређењу, како индивидуалном тако и колективном, кроз подстицање вољности и бројне видове едукације - трим програма. Свеобухватно интересно окупљање и ангажовање спортским и спортско - рекреативним активностима грађана општине Ириг је приоритет над приоритетима креирања - израде Програма (Стратегије) развоја спорта општине Ириг.

Наравно, без одговарајућег простора за игру и бављење спортом нема правог развоја спорта, а опремљени спортски објекти представљају и наслеђе које остаје будућим генерацијама као подстицај за бављење спортом.

Према томе неопходно је започети, у складу са приоритетима и добро утврђеном динамиком, са систематским улагањем у одржавање - обнављање постојеће, изградњу и опремање неопходне спортске инфраструктуре на територији општине Ириг и због тога спортски објекти представљају кључни приоритет Програма (Стратегије) развоја спорта општине Ириг.

Неће се занемарити нити умањити важност осталих сегмената у области спорта општине Ириг.

Веома је важан развој рекреативног, аматерског, квалитетног и врхунског појединачног и екипног такмичарског спорта. Без обзира на ниво остварених такмичарских резултата најбитније је одговорно понашање спортиста, не само што имају локалну или националну репрезентативност, већ представљају узоре деци и младима промовишући рад, упорност, борбеност и респект – поштење. То су вредности чији је развој потребно неговати и подстицати у друштву. Неговањем тих вредности спорт добија, не само такмичарски, репрезентативни и здравствени значај у друштву, већ и ширу васпитну и развојну улогу.

Програм (Стратегија) развоја спорта општине Ириг као битне развојне сегменте спорта види у спорту особа са инвалидитетом, у радничком спорту, спорту у војсци, спорту у полицији,..., спорту и рекреативном спорту у свим насељеним местима и у масовним спортским приредбама, манифестацијама и акцијама од значаја за нашу општину Ириг, регион, Отаџбину Србију и изван њених граница. Систематска подршка младим талентима, напредним и перспективним спортским - надама са територије општине Ириг као и школовање и усавршавање спортских стручњака и стручњака у спорту од посебног је значаја као база за квалитетан и правилан рад са децом, рекреативцима и такмичарским селекцијама.

6. ОСНОВНИ ПРАВЦИ ПРОГРАМА (СТРАТЕГИЈЕ) РАЗВОЈА СПОРТА У ОПШТИНИ ИРИГ 2015. – 2018.ГОДИНЕ

6.1 ВИЗИЈА

Визија Програма (Стратегије) развоја спорта у општини Ириг је унапређење квалитета живота и обogaћивање друштвених односа свих грађана општине Ириг кроз бављење спортом као елемента који је од суштинског значаја за развој њихове личности и здравог начина живота. Визија Програма (Стратегије) је да општина Ириг до 2018.године постане:

- Општина у којој је спорт свима доступан (Устав РС, Закон о локалној самоуправи РС, Закон о спорту РС, Правилник о задовољавању општих интереса и потреба грађана у области спорта општине Ириг, годишњи и посебни програми Спортског савеза општине Ириг - Општине Ириг);
- Општина спорта, Општина спортског и Општина спортског и здравственог туризма (превентива и опоравак од спортских повреда, антизаморни и антистрес опоравак);
- Општина која брине о свим грађанима и свима омогућава бављење спортом у складу са годинама, здравственим статусом и материјалним могућностима;
- Општина где је спорт систематски успостављен као здравствено превентивна програмска активност свих грађана;

- Општина са развијеном спортском инфраструктуром;
- Општина која има свој систем вежбања, мониторинга и еволуције над целокупним програмским и планским вежбањем од предшколске установе - закључно са завршном годином средње школе;
- Општина која регрутује - детектује - продуктује и пласира младе спортске таленте и интелектуално даровиту и напредну децу;
- Општина која се брине о надаредној деци током њиховог одрастања и сазревања;
- Општина која интезивно, систематски и законски оправдано утиче на све привредне чиниоце да буду одговорни према сваком појединцу и према целокупном друштву које им омогућава профит, а који имају потребе за бављење спортом на разним нивоима;
- Општина која ће интезивно радити на подизању друштвено - спортске одговорности код свих привредних субјеката како приватних тако и државних;
- Општина која ће, где год је то законски могуће, узети активно учешће у државних институција које директно могу да утичу на развојно унапређење спорта у малим срединама;
- Општина која не заборавља своја ни најмања насељена места, своје викенд зоне и излетишта на територији општине Ириг;
- Општина у којој је спорт један од приоритетних чинилаца укупног развоја;
- Општина која, у свим насељеним местима, води рачуна о физичким и умним активностима и здравственом стању својих и осталих грађана (периодична тестирања), а пре свега најмлађих и која нуди систематска решења за рану детекцију даровите деце (спортски и интелектуално даровите);
- Општина са добро организованим, опремљеним и инфраструктурно и стручно обезбеђеним спортским удружењима и другим облицима организовања спорта;
- Општина са својим поузданим партнером - Спортским савезом општине Ириг, који функционише у складу са Уставом РС, Законом о локалној самоуправи РС, Законом о спорту РС, његовим подзаконским актима, другим законима, уредбама, прописима и упуствима, Статутом Општине Ириг, Правилником о задовољавању општих интереса и

потреба грађана општине Ириг у области спорта, Програмом (Стратегијом) и Акционим планом развоја спорта у општини Ириг и Републици Србији, годишњим и посебним програмима, својим Статутом, правиницима и пословницима;

- Општина са Својим Спортским савезом који интересно окупља и спортском делатношћу организује сва спортска удружења (удружени чланови - клубови и друштва) и друге облике организовања спорта са територије општине Ириг и функционише као спортска невладина организација.

6.2 МИСИЈА

Мисија је стварање система у спорту у општини Ириг у коме ће свако имати право да се бави спортом, са циљем развоја своје личности, одржавања доброг здравља, побољшања физичких способности, бољег и сврсиходнијег коришћења слободног времена, унапређења квалитета личног и општедруштвеног живота и постизање добрих, запажених, завидних и врхунских спортских резултата и постигнућа.

Општина Ириг предузима мере како би се:

- осигурала темељи система спорта, пре свега у Породици, у предшколској установи са свим издвојеним одељењима, у школама са свим издвојеним одељењима и сви видови (спортска обданишта – забавишта (играонице), спортске опште и гранско спортске школе, едукативни – трим програми,...) укључења деце у спортске активности;

- обезбедило да сви грађани имају могућност да се баве спортом, кроз пружање одговарајућих услова и програма свих врста и обезбеђивање одговарајућег стручног кадра;

- обезбедило програмирање одржавања, адаптације - реконструкције и изградња неопходних спортских објеката у државној својини и подржавала изградњу истих у приватној својини; и

- подржало, подстакло и стимулисало бављење спортом на свим нивоима, нарочито на највишем нивоу, уз постизање добрих, запажених, завидних и врхунских спортских резултата и достигнућа на највећим међународним спортским такмичењима.

6.3 ПРОГРАМСКИ (СТРАТЕШКИ) ЦИЉЕВИ

Циљ Програма (Стратегије) је развојно унапређење спорта кроз системску, програмску (стратешку), партнерску и патронску (логистичку) бригу свих релевантних чинилаца и реализацију следећег:

- повећање броја деце која учествују у предшколским, дечијим и школским спортским активностима и такмичењима;
- системска - свеобухватна брига о свим учесницима у прешколским и дечијим спортским општим и гранским школама и у области школског спорта
- свих релевантних чинилаца;
- обезбеђивање свих потребних спортских реквизита и друге неопходне спортске опреме за предшколске и дечије спортске активности и за школски спорт;
- константна брига о здрављу деце (дијагностика физичких и функционалних способности и усмеравање на бављење спортом) и спортиста, као и стручно праћење и селектирање и подстицање - стимулисање - награђивање, како колективно тако и појединачно;
- укидање - забрана увођења чланарина у спортским школама и другим едукативним - трим програмима, у већем износу од 1.200,00 (12.000,00) динара на годишњем нивоу, које реализују спортска удружења и други облици организовања спорта у општини Ириг и примају средства из буџета (путем Спортског савеза општине Ириг) за своју редовну спортску активност;
- адекватно финансирање Базног спорта - прешколског, дечијег и школског спорта, спортских школа и едукативних - трим програма и развојног спорта деце и омладине општине Ириг и то минимално са 15% од укупно одобрених средстава за реализацију годишњег програма Спортског савеза општине Ириг и његових удружених чланова;
- омасовљење учешћа грађана свих узраста у рекреативном Спорту за све, како редовног (јавни часови спортске рекреације) тако и повременог (спортско – рекреативне приредбе, манифестације и акције), укључујући у то и спортска удружења која се претежно баве рекреативним спортом, рекреативни спорт у месним заједницама, раднички спорт, спорт у војсци, спорт у полицији, спорт у здравству,...и адекватно финансирање истог са минимално 5% од укупно одобрених средстава за реализацију годишњег

- програма Спортског савеза општине Ириг и његових удружених чланова;
- унапређење услова за учешће особа са инвалидитетом у спортским и спортско - рекреативним активностима;
  - подстицање - афирмација женског спорта и спортско - рекреативних саджаја кроз максимално поштовање родне и полне равноправности;
  - дефинисање спортских удружења носилаца, као основ за дугорочно програмирање и развој такмичарског спорта - рекреативног, аматерског квалитетног и врхунског;
  - концентрација квалитета, стручног рада и дугорочног планирања кроз сарадњу спортских удружења из истог - гранског спорта у оквиру општинских одбора и гранских савеза;
  - свеобухватна примена - реализација годишњих програма са приоритетима финансирања и суфинансирања сегмената и подручја спорта у складу са Законом о спорту РС;
  - свеобухватна примена, са јасно утврђеним приоритетима и динамиком, посебних програма у складу са Законом о спорту РС;
  - повећање процента финансирања годишњих (минимум 4%) и посебних програма (минимум 2%) из буџета Општине Ириг;
  - утврђивање периодичних (двомесечних - унапред) преноса средстава из буџета Општине Ириг за реализацију редовних - годишњих програма, као и правдање истих, и утврђивање контроле спровођења - реализације годишњих програма и финансијског пословања Спортског савеза општине Ириг а тиме и спортских удружења - удружених чланова Спортског савеза општине Ириг и других облика организовања спорта у општини Ириг у оквиру редовне спортске делатности Спортског савеза општине Ириг, као и реализатора сегмената и подручја посебних програма Општине Ириг.

Унапређење спортске инфраструктуре уз следеће приоритете:

У циљу да се побољша стање инфраструктурних елемената у спорту општине Ириг урадиће се следеће:

- сачинити електронску базу података о спортској инфраструктури и задужити одређену општинску службу са законском обавезом вођења матичне евиденције;

- утврдити краткорочне и дугорочне планове улагања у спортску инфраструктуру у току валидности овог Програма (Стратегује) развоја спорта у општини Ириг;
- утврдити нормативе и критеријуме за издавање спортских објеката у надлежности Општине Ириг;
- приближите дијагностичке центре здравствених, физичких и функционалних способности свим спортистима, рекреативцима и другим грађанима општине Ириг;
- у сарадњи са другим правним лицима (Дом здравља „Ириг“, Специјална болница за рехабилитацију „Термал“ - Бања Врдник, „Премијер аква“ - Бања Врдник,...) формирати центар за реализацију антистрес и антизаморног програма грађана општине Ириг и других физичких лица ван општине Ириг.

7. БАЗИЧНИ СПОРТ

Деценијама, многобројни грански спортови (пливање, атлетика, гимнастика,...) истичу да је базични спорт управо баш њихов, али у правом смислу значења и у суштини базични спорт је спортска основа - платформа и полазиште за битисање и развој свих неолимпијских, олимпијских и мулти спортова - база превентивног здравља - физичког и умног развоја најмлађих грађана општине Ириг и у наставку бављења спортом или рекреацијом кључан за очување здравља свих грађана општине Ириг. Базични спорт обједињава три подручја, и то:

- ПРЕДШКОЛСКИ - ДЕЧИЈИ СПОРТ;
- ШКОЛСКИ СПОРТ (И ОЛИМПИЈСКО ВАСПИТАЊЕ) и
- РАЗВОЈНИ СПОРТ ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ - СПОРТСКЕ ШКОЛИЦЕ (ИГРАОНИЦЕ) И ШКОЛЕ (ОПШТЕ И ГРАНСКЕ), ЕДУКАТИВНИ - ТРИМ ПРОГРАМИ, ДЕТЕКЦИЈА, РЕГРУТОВАЊЕ, УСМЕРАВАЊЕ, ПРОДУКТИВНОСТ И ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ УСЛОВА ЗА НАПРЕДОВАЊЕ И ПЛАСМАН МЛАДИХ НАПРЕДНИХ СПОРТИСТА.

7.1 ПРЕДШКОЛСКИ - ДЕЧИЈИ СПОРТ

Предшколски - дечији спорт интересно окупља и игром и васпитно -спортском активношћу организује децу предшколског и основношколског узраста. Физичко васпитање је неодвојив део спортског и културолошког васпитања и нераздвојни део психофизичког развоја деце предшколског и основношколског узраста и темељ развојног унапређења укупног спорта. Како у предшколској установи, са свим издвојеним одељењима, и основношколским установама, са свим издвојеним одељењима, тако у средњешколској установи, основни циљ физичког васпитања усмерен је ка формирању здраве и свестрано развијене личности, а остварује се применом васпитних и образовних метода, кроз игру, наставу и ваннаставне активности. Обезбеђивање услова за свакодневно вежбање, што је један од приоритетних захтева, допринеће успешном остваривању основног циља и васпитно образовних задатака.

Вежбање, такмичарске полигон игре а нарочито спорт, било индивидуалан или екипни, је неопходна активност за децу која пружа мноштво бенефита. Учествовање у спорту помаже деци у изградњи самопоуздања, самопоштовања, мотивише их да остварују добре резултате у школовању, као и да изграде социјалне вештине. Деца науче шта значи постављати циљеве и вежбати.

ПРАВИЛАН РАСТ И РАЗВОЈ - како би обезбедили правилан раст и развој и здраво детињство деца, далеко од „монитора здравственог зла“, треба да се што више играју и баве спортом од малих ногу.

ПРЕВЕНЦИЈА ОД УПОТРЕБЕ ДРОГЕ, АЛКОХОЛА , ЦИГАРЕТА И ДРУГИХ НЕПРИМЕРНИХ РАДЊИ - за децу која се баве спортом мало је вероватно да ће користити дрогу, алкохол или цигарете или предуго седети крај телевизијског или компјутерског „монитора здравственог зла“.

БОЉИ РЕЗУЛТАТИ У ШКОЛИ - ослобађање вишка енергије утиче на побољшање концентрације и бољи успех у школи.

ПРЕВЕНЦИЈА ГОЈАЗНОСТИ - у дањашње време све је више гојазне деце, што повећава ризик за многе здравствене проблеме. Најбољи начин да се смањи ризик од обољења је редовна физичка активност.

СТИЦАЊЕ РАДНИХ НАВИКА - кроз бављење спортом се научи да је добар резултат, производ напорног рада. Не постоји замена за напоран рад. Принципи које деца уче кроз спорт ће остати са њима целог живота, како у школи, тако и током радног века. Напоран рад = резултат.

ПОБОЉШАЊЕ САМОПОУЗДАЊА - деца која се баве спортом и добијају позитивну подршку и подстицај од другара и тренера, од родитеља, дека, бака,... имају више самопоуздања од оних који се не баве спортом.

БОЉЕ УПРАВЉАЊЕ ВРЕМЕНОМ - спорт децу научи да уклапају своје спортске и ваншколске активности са редовним обавезама као што су домаћи задаци и кућни послови. Вештина управљања временом ће довести до добрих резултата у школи и у пословној каријери.

БОЉЕ СОЦИЈАЛНЕ ВЕШТИНЕ - током активног бављења спортом свако дете може много да научи. Лекције научене на спортском терену су и социјалне вештине јер деца одрастају и у лидере.

ИЗГРАДЊА ТИМСКОГ ДУХА - деца која се баве спортом изградиће пријатељства са саиграчима и тренерима која ће им бити од користи, да се снађу у школи и у даљем животу. Кроз спортске везе деца граде тимски дух, уче како да пруже подршку и охрабрују људе око себе. Нема бољег осећаја за децу од осећаја да је део неког тима.

ЕМОЦИЈАЛНА КОНТРОЛА - активно учешће у спорту је добар начин за децу да науче да контролишу емоције. Увек ће бити победника и губитника, деца треба да буду спремна и на једно и на друго. Бавећи се спортом деца ће научити да решавају проблеме и раде као тим, што је значај фактор у емоционалној контроли.

РЕСПЕКТ И ФЕР ПЛЕЈ - противник се мора поштовати и када се побеђује и када се губи. Кроз спортска такмичења деца науче да поштују правила игре и судије и да се због непоштовања истих сносе последице. Важно је да се још од детињства уче поштовању правила и правичности - респект, саосећање, великодушност и љубазност како током игре, тако и у животу.

Спортски - здрав начин живота детету омогућава да брже памти и лакше учи а за то је заслужан бољи проток крви кроз мозак и мање отрова у организму. Омогућава детету да се приликом вежбања или такмичења суочава са новим изазовима које кроз спорт науче да превазилазе. Клупски другари постају им најбољи пријатељи, саборци на терену и у животу. Деца постају друштвенија и стичу правилне навике. Чини их здраво амбициозним

и учи их исправним животним ставовима и навикама. Само вежбање чини их задовољним и срећним. У основи свега тога су и болошки механизми (опуштеност и задовољство након физичке активности су ту захваљујући хормону ендорфину које тело ослобађа када се вежба или такмичи). Ту је и психолошки аспект. Негативну енергију дете ослобађа на користан начин, а доприноси здрављу и физичком изгледу и уз највећу меру одржавања хигијене тела. Уз спорт деца имају могућност да чине добро себи и околини, добијају шансу да буду у нечему добри или чак и најбољи, да сопственим трудом остваре свој циљ.

Управо, због свега тога, приоритет над приоритетима биће обезбеђивање свих услова за развој предшколског - дечијег спорта.

Имајући у виду да наставу у предшколској установи и нижим разредима основне школе не реализују стручна наставна лица, мора се успоставити непосредна сарадња и обезбедити перманентна помоћ и надзор стручњака у реализацији програма наставе физичког васпитања. Истовремено, обзиром на значајан број деце предшколског узраста није обухваћен предшколском установом, ова деца ће се усмеравати у опште спортске секције - опште спортске школице (играонице) и у друге спортске активности (спортске приредбе, акције и манифестације од локалног до међународног нивоа: планинарски мини – мини походи и излети, „Кретањем до здравља“, „Светска недеља физичке активности“, Међународни Дан изазова,...) у организацији предшколске установе или спортске организације.

Ваннаставне спортске активности спроводиће се у оквиру школе. Обезбедиће се да програм предшколског или школског спортског друштва - клуба буде саставни део програма предшколске установе и све три школе. Ваннаставним активностима обухватиће се, претходно зналачки мотивисана и усмерена, сва предшколска деца, сва основношколска деца и млади средњешколци. Ове активности спроводиће се кроз часовне облике рада, а организоваће се у складу општим интересима и потребама деце и младих.

7.2 ШКОЛСКИ СПОРТ (И ОЛИМПИЈСКО ВАСПИТАЊЕ)

Мисија школског спорта је да свим ученицима, без обзира на узраст, пол, способности и друге разлике, омогући учествовање у спортским активностима и тако допринесе физичком и менталном здрављу у развоју и подстакне ученике на бављење спортом у школи и на тај начин допринесе формирању активног животног стила код деце основношколског узраста и младих средњешколаца.

Визија школског спорта је да школски спорт треба да допринесе унапређењу јавног здравља, буде база за омасовљење и развој спорта у општини Ириг и спона између школа и спортских удружења.

Школски спорт у први план истиче партиципацију и висок ниво активности свих учесника уз коришћење инклузивних стратегија које свим ученицима омогућавају да доживе успех. Промовише активно учествовање ученика, јер је то и основни разлог због којег се ученици опредељују за школски спорт (желе да вежбају, играју утакмице, буду активни и путују). У школском спорту нагласак није на селекцији, то не значи да он нема важну улогу у идентификацији спортски даровитих - талентованих и спортски напредних ученика. Њима је потребно обезбедити додатни изазов, омогућити им да се такмиче за репрезентацију одељења, разредне заједнице и школе и, у зависности од остварених такмичарских резултата, представљају општину Ириг, Сремски округ и међуокруг (Срем, Београд и Мачва) на највишем нивоу СОШОВ (Спортска олимпијада школске омладине Војводине), Куп толеранције младих АПВ и ОСИУРС (Олимпијске спортске игре ученика Републике Србије) и усмерити их у одговарајућа спортска гранска удружења. Допринос школа идентификацији спортских талената посебно је важан у млађем школском узрасту (први циклус образовања), што подразумева отвореност школског спорта и за ученике овог узраста. Бављење школским спортом треба да буде забавно, пријатно искуство, које укључује игру, дружење, узајамно помагање и, наравно, учење и напредовање у складу са могућностима. Школски спорт одликује балансиран приступ спортском, школском и личном развоју ученика. Важан је и процес (само бављење спортом, напор који се улаже и радост због нечег што се

научило), а не само продукт (резултат, освојено место, медаља). Такође, важан циљ тиче се формирања трајног интересовања за бављење спортом, што може допринети бављењу спортом или рекреативним активностима током целог живота.

Актуелни Закон о спорту РС, у члану 143. на следећи начин дефинише школски спорт: „Школски спорт, у смислу овог закона, обухвата организоване наставне и ваннаставне спортске активности у области школског физичког васпитања, укључујући и школска спортска такмичења, која се спроводе у оквиру школског система у складу са наставним планом и програмом, утврђеним у складу са законом“.

Програмски (стратешки) циљеви

Поред Закона о спорту РС, Стратегије и Акционог плана развоја спорта у Републици Србији и највише Стратегија и Акциони план развоја школског спорта у АП Војводини, значај школског спорта препознаје и Национална стратегија за младе. Бављење младих спортом, наиме, представља важан специфичан циљ овог Програма (Стратегије) укључујући обезбеђивање услова за бављење спортским активностима у општини Ириг (предшколски – дечији спорт, школски спорт и рекреативни – Спорт за све), подршку учешћу деце и младих у спортским репрезентативним активностима на свим нивоима и институционализацију и развијање школског спорта.

У општини Ириг има две основне школе са више издвојених одељења и једна средња стручна школа које су активан чинилац у систему школског спорта. План школског спорта реализује се кроз наставу физичког васпитања и спорта, слободне активности, односно кроз секције по школама и кроз школска спортска такмичења свих нивоа. Све то треба значајно оснажити, на више начина подржати, унапредити и још више развијати.

Школска спортска такмичења одржавају се на осам нивоа:

1. разредно (ниво одељенских заједница),
2. школско,
3. општинско,
4. окружно,
5. међуокружно,
6. покрајинско,

7. Републичко – Државно и

8. Светско (само за средњошколце и у само појединим спортовима).

Тринаест спортова је укључено у школска спортска такмичења:

1. мале олимпијске игре (први, други и трећи разреди основних школа),
  2. стони тенис,
  3. рукомет,
  4. пливање,
  - 5 одбојка,
  6. кошарка,
  7. стрељаштво,
  8. спортска гимнастика,
  9. мали фудбал,
  10. атлетика,
  11. тенис,
  12. џудо и
  13. карате
- (све за девојчице и дечаке и омладинке и омладинце).

Кључни принципи Програма (Стратегије):

1. једнакост и исте шансе свих ученика када је реч о праву на бављење квалитетним физичким васпитањем и школским спортом,
2. важност редовног бављења физичком активношћу - спортом за физичко и ментално здравље и развој деце и младих, као и њихово школско досигнуће,
3. важност омасовљења спорта и јачања веза између школског спорта и спортских удружења и других видова и облика бављења спортом, и
4. важност школског спорта за повезивање школе, родитеља и локалне заједнице (Месна заједница - Општина Ириг), са циљем унапређења образовно – васпитне ефикасности школе.

Циљеви и и мере Програма (Стратегије):

1.Подизање нивоа физичке активности ученика подстицањем и оснаживањем целе школе да, у сарадњи са родитељима и локалном средином, очува и промовише здраву физичку активност.

Мера:

Покретање активности под називом „Спорт у школе“. Ослањајући се на пројекат „Активне школе“ и „Спорт у школе“, који се значајно материјално подржавају или суфинансирају од стране Покрајинског секретаријата за спорт и омладину АП Војводине, Министарства просвете, науке и технолошког развија и Министарства за омладину и спорт Републике Србије и Савеза за школски спорт Војводине и Србије. Добит је вишеструка. Ангажоваће се професори физичког васпитања и спорта који се налазе на евиденцији берзе Школске управе за јужнобачки и сремски округ (оно који немају пун фонд часова) и на евиденцији тржишта рада који би радили са ученицима од првог до четвртог разреда основних школа (наставне и ваннаставне активности, опште спортске школе и секције - гранске спортске школе ученика од петог до осмог разреда основне школе). Самим тим пружиће се шанса младим људима да раде у струци и својим знањем и еланом допринесу развоју спорта уопште. Друго, али не и мање важно је да би се тиме више ангажовали ученици нижих разреда, који су по досадашњим сазнањима били ускраћени у спортским секцијама у односу на више разреде основних школа и средњошколце. Такође, кроз пројекат, имали би стручно оспособљавање ученика на „малим олимпијским играма“, које су призната дисциплина у календару школских спортских такмичења Министарства омладине и спорта Републике Србије.

2.Побољшање квалитета и квантитета понуде школског спорта

Мере:

- У циљу побољшања квалитета и квантитета понуде школског спорта за стручан педагошки рад са децом, уз предметне наставнике, треба подарити најквалитетније стручне спортске васпитнике (доказане тренере који су специјализовани /оперативни тренер, тренер демонстратор/ за одређену спортску активност - грану спорта)

Такође, мора се, у Покрајинском заводу за спорт и медицину спорта Војводине, вршите тестирање, нарочито - наизглед - пасивне деце, физичких и функционалних способности, које би помогло у раном откривању, пре свега здравственог стања, склоности ка одређеној грани спорта и усмеравање деце на бављење одговарајућим спортом. Не постоји дете које није рођено за неку физичку игру или спортску грану, „понекад треба разгнати пепео да би се открила љубав ка одређеној склоности“ и не треба дозволити деци да проналазе себе у животу, него их треба мотивисати, анимирати и лепим начином привући на спортско вежбалиште, а надаље им помоћи да, уз помоћ спортских васпитника, стварају себе као јединку али значајног чиниоца спорта и друштвеног живота уопште;

- Подстицање перманентног стручног усавршавања предметних наставника, учитеља и другог стручног особља у школама из области физичког васпитања и школског спорта; и
- Наравно, рад спортског стручног кадра са децом треба адекватно стимулисати и то из средстава пореских обвезника а не родитеља. Накнаде за стручан рад треба да буду обострано повољне, а деца, родитељи и друштвена заједница да буду презадовољни.

3.Значај подршке развоју школског спорта на нивоу општине Ириг

Мере:

- Адекватно позиционирање - развојно унапређење школског спорта;
- Утврђивање конкретних задатака у развоју школског спорта на нивоу општине Ириг, набавка неопходних спортских реквизита и опреме, обезбеђивање потпуних услова за спровођење тренинг часова и организацију школских спортских такмичења и здравствене заштите свих ученика, а нарочито такмичара; и
- Обезбеђивање средстава за реализацију програмских активности школског спорта (из планираног буџета за развојно унапређење спорта - у складу са годишњим програмима Спортског савеза општине Ириг) и, док се не оснује Савез за школски спорт општине Ириг, надаље да Општински одбор Спортског савеза општине Ириг за предшколски - дечији спорт, школски спорт (и олимпијско васпитање) и развојни спорт деце и младих буде носилац тих активности.

4.Неговање културе спортског понашања, респекта - фер - плеја - толеранције - поштовање различитости на спортским теренима и поред њих и сарадња

Мере:

- Промоција правих спортских вредности, спортског понашања и фер - плеја; и
- Подстицање спортског понашања свих актера спортске приредбе, манифестације или програмске акције, уз нагласак на фер – плеју, учествовању и напредовању, пре него на побеђивању.

5.Побољшање медијског праћења и промоције школског спорта

Мере:

- Покретање сајта за праћење свих активности школског спорта, који ће поред тога функционисати и као ресурс за наставнике са примерима добре праксе, корисним линковима и могућностима стручне консултације;
- Формирати школске новинарске секције за праћење и оглашавање - презентовање свих активности везаних за школски спорт и укључити се у акцију Савеза за школски спорт Србије и Војводине „Ђак репортер“; и
- Укључити Интерну телевизију Ириг и Врдник у праћење и емитовање свих активности везаних за школски спорт, како на територији општине Ириг, тако и широм Срема, Војводине и Отаџбине Србије.

7.3 РАЗВОЈНИ СПОРТ ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ - СПОРТСКЕ ШКОЛИЦЕ И ШКОЛЕ (ОПШТЕ И ГРАНСКЕ), ЕДУКАТИВНИ - ТРИМ ПРОГРАМИ, РЕГРУТОВАЊЕ, ДЕТЕКЦИЈА, УСМЕРАВАЊЕ, ПРОДУКТИВНОСТ И ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ УСЛОВА ЗА НАПРЕДОВАЊЕ И ПЛАСМАН МЛАДИХ НАПРЕДНИХ СПОРТИСТА

Спорт је начин живота који деци омогућава да живе најквалитетније могуће. Игра и вежбање - тренирање је здраво у свим узрастним групама. Чак и са бебама треба да се вежба. Наравно, сама врста и тежина вежби се разликује код бебе и детета, пубертетлије, одрасле особе и старијих особа. У периоду најинтезивнијег развоја, а то је период од четврте до десете године, децу не треба усмеравати на само један спорт. Потребно је

да се претходно „добро изиграју“, да науче сложене вештине, успоставе добру координацију, мишићни баланас и развију моторичке способности (све је то тешко постићи уколико се на томе ради после пубертета).

За дечаке се већ по рођењу некако подразумева да ће се бавити неким спортом. Код девојчица је ситуација другачија и зато се мање девојчица бави спортом. Њих, без дилеме, максимално треба укључити у спорт јер, поред јачања физичке кондиције и додатне забаве, евидентни су следећи бенефитети:

1. Самопоуздање - Девојчице које се баве спортом имају веће самопоуздање од оних које се не баве спортском активношћу. Кроз спорт уче да могу да вежбају, да имају снагу и да постигну циљеве. Све су то предуслови за веће самопоуздање. Поред тога, спорт девојчицама омогућава да имају одговарајућу килажу, кондицију и наравно стекну нове пријатеље.
2. Тимски рад и истрајност - Бављење спортом учи девојчице о вредним животним лекцијама. Док вежбају са тренерима и саиграчима како да побеђују и остваре циљеве, уче како да буду и успешне у свим другим животним сферама. Оне уче шта је тимски рад и како се ради на остваривању циљева. Та лекција ће им помоћи и касније у породичном и пословном животу.
3. Здравље девојчица - Поред тога што су у форми и имају одговарајућу килажу, истичу се бављењем спортом - спортским резултатима и неће то морати чинити коришћењем дувана или неког другог, још горег, облика здравственог - животног облика зла (алкохол, наркотици и улица). У старијој животној доби, девојчице које су се бавиле спортом имају мању вероватноћу да оболе од рака дојке, остеопорозе,...а ако у тој доби наставе са рекреативним бављењем спортом доживеће здраво треће животно доба и позитивно ће утицати на своју децу, супруга, родбину и људе у окружењу.
4. Успех у школи - Многи родитељи, па чак и просветни радници, мисле да бављење спортом одузима много времена за учење. Валидно је доказано да девојчице које се баве спортом, боље пролазе у школи него оне девојчице које су у спортској пасиви. Спорт подстиче учење, меморију и концентрацију, а то све заједно помаже активним девојчицама у школи.
5. Вежбе смањује напетост - Бављење спортом смањује стрес и помаже да се девојчице осећају срећније. Хемија коју мозак производи током бављења

спортом побољшава расположење. Бити у тиму појачава везу међу пријатељима. Добро је знати да ће те саиграчи подржати, како на терену - тренингу - такмичењу, тако и ван тога.

Уколико девојчице „баш“ не воле изузетно разнолики спорт и не желе да се њиме баве онда их треба упућивати на плес или фолклорне игре, које су изузетно сложене, напорне и, попут спорта, корисне игре.

Бављење девојчица и девојака спортом је платформа - база АФИРМАЦИЈЕ ЖЕНА У СПОРТУ и веома важан програмски задатак - циљ овог Програма (Стратегије) развоја спорта у општини Ириг.

Деца и млади имају урођену потребу за игром, доказивањем и самодоказивањем. Уколико се потребе и вишак дечије и младалачке енергије не усмери правилно, деца и млади сами проналазе начине који, на општедруштвену жалост, нису исправни - примерени потреби породице, школе и друштвене заједнице (дуван, алкохол, наркотици, улица,...).

Управо организација спортских школица (играоница) и школа, општинских и гранских, је одговор на ове изазове и будућност спорта у општини Ириг, укупног спорта и доброг здравља народа Србије и за то морамо имати сарадњу свих чиниоца друштва у креирању истих.

Кључни фактор организовања, одрживости овог приступа базичном развоју спорта јесте партнерство са предшколском установом (са свим издвојеним одељењима), са основним школама (са свим издвојеним одељењима), са средњом стручном и школом, са спортским удружењима, као и, понајвише, са родитељима, а све под патронатом - покривитељством Спортског савеза општине Ириг - Општине Ириг.

Европска повеља о спорту дефинише низ мера које за циљ имају да сваком појединцу омогуће да учествује у спорту, укључујући и обезбеђивање могућности за сву децу и младе да имају наставу физичког васпитања, али поред тога и могућност да стекну базичне спортске вештине ван наставе физичког васпитања.

Члан 5. ове Повеље односи се на предузимање одговарајућих корака са циљем развоја физичке кондиције, стицање базичних спортских вештина и подстицања бављења спортом деце и младих, посебно:

1. обезбеђујући да су програми и објекти за физичко васпитање, спорт и рекреацију доступни свим ученицима, као и одговарајуће време;

2. обезбеђујући одговарајуће могућности за наставак бављења спортом након обавезног образовања;
3. подстичући развој одговарајућих веза између образовних установа, секција и локалних спортских удружења;
4. фацилитирајући и развијајући коришћење спортских објеката од стране школа и локалне заједнице;
5. подстичући климу мишљења где родитељи, наставници, спортски стручњаци и лидери стимулишу децу и младе да редовно физички вежбају; и
6. обезбеђујући едукацију из спортске етике за децу и ученике и старије узрасте.

Концепт спортских школица (играоница) и школа, општих и гранских, уважава концепт школа које промовишу здравље и карактерише их усмереност на целу друштвену заједницу. Како би се образовни и здравствени исходи побољшали потребно је развити приступ који је ефективнији од појединачне интервенције и кроз тај приступ промовисати физичку активност, здраву исхрану и ментално здравље. Приступ усмерен ка целој заједници мора бити посебно ефективан за промоцију физичке активности код адолесценткиња, што је један од битних циљева овог Програма (Стратегије).

У врху ланца организације спортских школица (играоница) и спортских школа, општих и гранских, посебно је битно анимирати децу већ од општих предшколских спортских школица (играоница) преко општих и гранских спортских школа за ученике основних и средњих школа до (са видљивим предиспозицима и знањем) приступа у тренажно - такмичарске тимове спортских удружења у којим надограђују своје спортско умеће - напредовање и усавшавање до врхунских спортских достигнућа или настављају се бавити аматерским или рекреативним спортом.

Стога, успоставиће се пирамида која полази од спортских школица (играоница), спортских школа за ученике основних и средњих школа, општих и гранских, преко школског спорта, кроз развојни спорт, кроз спортска удружења до врха пирамиде врхунског спорта.

Циљеви – мере и активности испуњавања циљева

Циљ 1.

Оснивање и омасовљење спортских школица (играоница) и школа, општинских и гранских, у свим месним заједницама, при предшколској установи (са свим издвојеним одељењима), при основним школама (са свим издвојеним одељењима) и средњој школи, и при спортским удружењима - Спортском савезу општине Ириг, стим што ће две централне бити у Иригу и Врднику. Урадити базу података, пратити постигнућа, стимулисати највредније и награђивати најбоље.

1.1 Подстицати вољност за вежбове активности деце предшколског, основношколског и средњешколског узраста, како полазника, тако и родитеље и спортске стручњаке;

1.2 Основати школска спортска друштва - клубове, подстицати њихов рад, пратити постигнућа, стимулисати највредније и награђивати најбоље.

Циљ 2.

Јачање потенцијала спортских стручњака.

2.1 Првенствено укључити постојеће стручне кадрове - спортске стручњаке, урадити базу података, мотивисати и адекватно стимулисати исте;

2.2 Едуковати недовољно едуковане по основним и специјалним програмима;

2.3 Стручно усавршавати постојеће и школовати нове тренере из редова бивших врхунских и квалитетних спортиста, стим што предност задржавају постојећи - већ свршени спортски стручњаци.

Циљ 3.

Термини.

3.1 Рационално користити расположиве просторе и термине;

3.2 Осигурати нове термине;

3.3 Обнова, изградња и опремање спортских објеката при предшколској установи, при школама, при месним заједницама, при Општини Ириг и при спортским удружењима.

Циљ 4.

Развијање механизма за финансирање спортских школица (играоница), спортских школа, општинских и гранских.

4.1 Повећати укупна средства за годишње и посебне програме а тиме и за овај сегмент;

Циљ 5.

Здравствена брига о спортској деци и омладини. Организација јавних часова спортских грана и спортских кампова - припрема спортиста.

5.1 Повећање интересовања деце за одређене гране спорта (промотери спортских грана - врхунски спортисти и спортска удружења);

5.2 Периодични здравствени систематски прегледи, дијагностика физичких и функционалних способности спортске деце и омладине;

5.3 Спортски туризам (активности у природи, кампови - припреме младих спортиста из своје средине и за децу и младе ван наше средине);

5.4 Здравствени туризам (рехабилитација -опоравак спортиста од повреда);

5.5 Промоција општине Ириг.

а) РАЗВОЈНИ СПОРТ - ПРЕДШКОЛСКЕ - ДЕЧИЈЕ СПОРТСКЕ ШКОЛИЦЕ (ИГРАОНИЦЕ)

Организоваће се - интересно ће окупљати и спортским активностима организовати - ангажовати децу предшколског узраста од четири до шест година, односно за сву децу до поласка у први разред основне школе.

б) РАЗВОЈНИ СПОРТ - ДЕЧИЈЕ ОПШТЕ СПОРТСКЕ ШКОЛЕ

Организоваће се - интересно ће окупљати и спортским активностима организовати - ангажовати основношколску децу узраста од седам до десет година.

в) РАЗВОЈНИ СПОРТ - ДЕЧИЈЕ ГРАНСКЕ СПОРТСКЕ ШКОЛЕ

Организоваће се - интересно ће окупљати и гранским спортским активностима организовати - ангажовати основношколску децу узраста од једанест до петнаест година.

Опште и гранске спортске школе ће бити добро испрограмиране и искордириране и обједињене у две централне спортске школе, Ириг и Врдник, под називом „ХОП“ (основно спортско и животно правило гласи „Прво скочи па реци ХОП!“).

Кадетске и омладинске гранске спортске школе у надлежности су постојећих или новооснованих спортских удружења.

г) РАЗВОЈНИ СПОРТ – ЕДУКАТИВНИ - ТРИМ ПРОГРАМИ

Спортске школице (играонице) и спортске школе, опште и гранске, у програмској основи су едукативне - трим активности („оспособи се путем спорта“), стога ће овај сегмент развојног спорта највише бити посвећен:

1. здравственом васпитању деце и омладине, здравој исхрани и хигијени;
2. обуци правилног ходања, трчкарања и трчања;
3. обуци деце непливача (пливачко описмењавање);
4. обуци роњења под водом;
5. обуци веслања у чамцу на води;
6. обуци вожње бицикла;
7. обуци плесних игара;
8. обуци санкања на снегу;
9. обуци скиња на снегу;
10. обуци клизања на леду;
11. обуци савлађивања полигонских препрека (андреналин парк) и другим активностима које представљају основну животну потребу, јер сам наслов овог сегмента има значење оспособљавања човека за „безбедну пловидбу кроз живот“.

У погледу едукације биће организоване и бројне посете врхунским спортским приредбама и највећим градским и гранским спортским центрима (Београд, Нови Сад, Стара Пазова,...), где ће деца, поред виђења спортских објеката и упознавања врхунских спортских колектива,

имати прилику да разгледају многобројне знаменитости (музеји, ботаничка башта, зоо врт, утврђења, споменици историје - културе, СПЦ - Патријашија, најлепше улице, паркове, кејове, мостове, Руски дом, неизбежни Мек,...), упознају људе и живот у градовима.

д) РАЗВОЈНИ СПОРТ - РЕГРУТОВАЊЕ, ДЕТЕКЦИЈА, УСМЕРАВАЊЕ, ПРОДУКТИВНОСТ И ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ УСЛОВА ЗА НАПРЕДОВАЊЕ И ПЛАСМАН МЛАДИХ НАПРЕДНИХ СПОРТИСТА

Сви сегменти БАЗИЧНОГ СПОРТА имају за циљ, пре свега развој спорта у општини Ириг и суштинску потребу да пропагирају здрав начин живота, популаришу и афирмишу спорт, да стварају систематичну спортску базу - интересно окупљају и спортским програмским садржајима ангажују - регрутују децу и младе за будућност спорта, детектују - откривају њихов таленат и склоност ка одговарајућој спортској грани, на тај начин остварују спортску продуктивност и усмеравају децу и младе у адекватна гранска спортска удружења.

Спортску децу и младе, који се истичу нарочитом надареношћу - талентом, изванредним предизпозицимама и самопрегорном - напорном раду и жељом да још више напредују и „израсту“ до врхунских спортских постигнућа, упућивати на званична такмичења свих државних и интернационалних нивоа, упућивати у развојне кампове у Отаџбини Србији и иностранству, упућивати у рад предселекционих националних позивних кампова, упућивати у рад националних позивних врхунских тренажних центара - репрезентативних кампова, материјално подржавати у репрезентативним наступима у Отаџбини Србији и широм Европе и Света, и подржати пласман истих у спортска удружења врхунског спорта уз прописано - припадајуће обештећење заслужном ствараоцу.

ђ) АКТИВ СПОРТСКИХ СТРУЧЊАКА И СТРУЧЊАКА У СПОРТУ

Основати Актив спортских стручњака и стручњака у спорту

општине Ириг који ће по посебном програму функционисати у саставу Спортског савеза општине Ириг. Сачинити базу података, закључити уговоре о раду стручњака у спортским удружењима, организацијама, радним колективима и месним заједницама, одредити јасне радне задатке и обавезе и адекватну накнаду за стручан рад истих.

Индивидуалним и колективним радом Актива стварати стручњаке у спорту а нарочито спортске стручњаке (спортске васпитнике - учитеље - тренере), који ће истрајним радом изнедрити и бити неодвојиви део одрастања садашњих и будућих генерација, утемељити и обележити им детињство, почетак живота и за цео живот усмерити млада бића, научити их и припремити да се радују откривању света путем спорта.

У наредном периоду Актив трансформисати у Удружење спортских стручњака и стручњака у спорту са основном функцијом при Спортском савезу општине Ириг у својству редовног удруженог члана.

8. РЕКРЕАТИВНИ - СПОРТ ЗА СВЕ, СПОРТСКО - РЕКРЕАТИВНЕ ПРИРЕДБЕ, МАНИФЕСТАЦИЈЕ И АКЦИЈЕ МАСОВНОГ СПОРТА

Не само Закон о спорту РС (један од три приоритета над приоритетима) него и сва релевантна међународна докумената у области спорта истичу да свако има право да се бави спортом, с тим да такво бављење мора бити хумано, слободно и добровољно, здраво и безбедно, у складу са природном средином и друштвеним окружењем, фер, толерантно, етички прихватљиво, одговорно, независно од злоупотреба и циљева који су супротни спортском духу и доступно свим грађанима под једнаким условима без обзира на узраст, ниво физичке способности, степен евентуалне инвалидности, пол и друго лично својство.

Циљ овог Програма (Стратегије) је да креира, очува и унапреди способан, одржив и координиран рекреативни спорт који може да обезбеди квалитетне могућности за учешће у својим програмима за што већи број грађана општине Ириг. У том погледу треба подстицати све облике спортске рекреације и коришћења свих потенцијала светског покрета СПОРТА ЗА СВЕ.

Кроз реализовање рекреативних програма грађани општине Ириг оствариће бројне користи: унапређење индивидуалне здравствене заштите, посебно борбе против растућег проблема гојазности, унапређење здравља, превенције болести и лечења - рехабилитације, допринос одрживијем развоју друштва, очување животне средине, спречавање анτισоцијалног понашања, омогућавања младим људима најбоље могуће стартне позиције за бољи живот, омогућавање што дуже радне ангажованости и развоја радних способности, повећање индивидуалних и колективних способности, посебно жена, обезбеђење једнакости полова, борба против дискриминације и маргинализације, спречавање полне дискриминације, дискриминације особа са инвалидитетом, старих и сиромашних, спречавање дискриминације припадника других етничких група и предупређење сукоба, подстицање друштвене интеграције, подстицање сарадње и друштвене покретљивости, заштита људских права, подизање образовних и моралних критеријума,...само добро, корисно и лепо.

То је промоција здравих стилова живота и пружање могућности свим грађанима да се баве рекреативним спортом.

С обзиром да је рекреативни спорт специфично подручје укупног спорта по: хетерогености учесника према полу, доби, социопрофесионалним категоријама, затим здравственом статусу, физичким способностима, те афинитетима, интересима и потребама врло широке популације, неопходна је добра организованост на нивоу општине Ириг, у циљу популаризације, анимације, усмеравања, обухваћености, развијања и унапређења овог специфичног спортског подручја.

Савез Спорта за све Војводине и Србије су основни носиоци развоја рекреативног спорта у Војводини, односно целој Србији, а то је опредељење свих структура у нашем друштву, јер су управо циљеви ових савеза усмерени задовољавању личних и општих потреба свих грађана, најшири фронт регрутовања грађана и водећа снага свих мулти спортова.

Општински одбор рекреативног - Спорта за све и радничког спорта општине Ириг трансформисаће се, у складу са Законом о спорту РС, у Општински савез рекреативног - Спорта за све и радничког спорта општине Ириг. Сам по себи намеће се као императив, а циљ је обједињавање рада свих актива у радним колективима и месним заједницама, као и

организационо јачање, пропагирање и стручно усмеравање рекреативног спорта у целој општини.

Овај грански савез, са својим активима - организационим јединицама, уместо Одбор - облик деловања спорта у општини Ириг биће удружени редован члан Спортског савеза општине Ириг, чиме обезбеђује учествовање у јединственом концепту развоја спорта у општини Ириг, као и Војводине и Србије, јер се на тај начин прикључује и програмској оријентацији европске и светске асоцијације Спорт за све - ТАФИСЕ.

8.1 ПРОГРАМ СПОРТСКО – РЕКРЕАТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Активности рекреативног спорта, пре свега, морају бити одраз потреба и интереса грађана општине Ириг, са својом разноликошћу - подстицањем вољности биће доступне сваком појединцу.

Развој активности усмерваће се унутар актива за рекреативни спорт, у месним заједницама и радним колективима, а акције од заједничког интереса на нивоу општине Ириг.

а) Јавни часови спортске рекреације

Јавни часови спорске рекреације организоваће се, у хладном временском периоду, два до три пута недељно у школским спортским салама и у Спортској балон хали у Иригу, односно на базенима под кровом у Специјалној болници за рехабилитацију „Термал“ - Бања Врдник, а у периоду повољне температуре ваздуха на отвореним спортским игралиштима по свим месним заједницама општине Ириг.

Јавни часови спортске рекреације интересно ће окупљати заинтересоване грађане свих узраста за понуђене активности (одбојка, седећа одбојка, мини одбојка, кошарка, фудбал, мали фудбал, фудбал на мале голиће, главо - ногомет, бадминтон, кошарка, баскет, стони тенис, тенис, пливање, пикадо, ритмичка гимнастика, плес, аеробик, акваробик...), а како се ради о познаваоцима тих активности, стручно - методски рад усмериће се у циљу трајне мотивације за активно бављење спортском рекреацијом.

У годишњем циклусу рада оствариће се техничко - тактичко усавршавање, кондициона припремљеност за спортско - рекреативна такмичења, као и адекватност оптерећења у односу на животно доба, пол и здравствено стање грађана.

Јавни часови спортске рекреације по својој садржини биће:

1. подука почетника - организује се у циљу стицања основних техничко - тактичких знања у појединим спортско - рекреативним активностима, да би се учесници организовано или самостално могли бавити том активношћу.
2. по програму и вођењу стручњака - примерени су свим социоузрастним и полним категоријама, не захтевајући никакве изразите способности за познавање неке спортске дисциплине, а по својој ефикасности сврставају се у активности спортске рекреације које су највише у функцији очувања здравља, функционалних, физичких и радних способности грађана.
3. по избору активности - грађани се сами опредељују за активност а стручњак усмерава припремни део часа у циљу адекватне припреме оптерећења у току игре (мали фудбал, фудбал, баскет, кошарка, одбојка,...).
4. посебни - за особе са инвалидитетом по специјаном програму рада.
5. грански - у складу са интересном потребом организовати секције гранских спортова и других видова спортског вежбања.

Обавезу да јавне часове, најмање једном недељно и у трајању од најмање 90 минута, стручно организују имају сва спортска удружења и то у својој грани спорта.

б) Спортско - рекреативна такмичења

Организоваће се бројна спортско - рекреативна такмичења унутар месних заједница и на нивоу општине Ириг, с тим да такмичења не буду сама себи циљ, већ да буду средство омасовљења учесника у спортско - рекреативним активностима популарисања рекреативног спорта и позитивна мотивација за што чешће залагање на јавним часовима спортске рекреације. Утврдиће се систем такмичења на нивоу општине Ириг, а најуспешније месне заједнице представљаће Општину Ириг на Сусретима месних заједница Војводине у спортско - рекреативним активностима и Фестивалима рекреативног спорта Војводине и Србије.

в) Народна надметања

У циљу очувања традиционалних народних игара и укључивања што ширег круга грађана у разноврсне облике спортске рекреације, иницираће се специфична такмичења и сусрети и то у оквиру туристичких приредби и манифестација и другим пригодним приликама.

г) Активности у природи

Окружење - близина Фрушке Горе, са свим својим лепотама, неисрпан је извор организације различитих боравака у природи (програмирани спортско - рекреативни излети - пешачке туре по стазама здравља, планинарски походи и трнсвезале у савлађивању стаза здравља и врхова, трчање, вожње бицикла,...) са упознавањем природе и културно - историјске баштине овог прелепог географског предела.

д) Боравци ван места становања

Обухватају могућност организације програмираних спортско - рекреативних излета, планинарења, пешачких тура, активних годишњих одмора, ски - викенда и других путовања за које су заинтересовани грађани општине Ириг. У овим активностима, координацијом на нивоу Општине Ириг, могу се спајати интереси ширег подручја (више месних заједница и радних колектива) и то путем Туристичке организације општине Ириг, Планинарског савеза и Феријалног савеза Војводине и Србије.

ђ) Индивидуално бављење спортском рекреацијом

Удаљеност од радног места до пребивалишта, заузетост послом и пољопривредом за време организованих активности или нешто друго, могу бити разлози што се велики - забрињавајући део становништва не бави рекреативним активностима. Али, како трчати, пешачити, возити бицикли или вежбати у кући - стану, путем саветовалишта ће се упознати грађани. У ту свху, унутар Актива, припремиће се програми који ће бити на располагању корисницима (брошура). Такође, путем Интерне телевизије Ириг и Врдник и кабловског оператера („Коперникус“) телевизијских програма - канала мора се вршити едукација, пропаганда и афирмација ових вежбовних активности. Путем Интерних телевизија Ириг и Врдник, у устаљеном термину, емитовати

видео прилоге са јавних часова спортске рекреације и спортско - рекреативних такмичења, интервјуе са разним специјалистима медицине и спортским стручњацима - врхунским рекреаторима и нормираним показним вежбама. Све исто, али у другом временском термину, захтевати и од „Коперника“ да на једном од својих канала емитује програм којим ће се допринети пропаганди, популаризацији, едукацији и афирмацији спортско - рекреативног вежбања и анимацији грађана општине Ириг и целе Србије.

е) Спортско – рекреативне приредбе и масовне акције и манифестације

Организоваће се поводом (нерадних) државних празника, значајних датума, одређених датума, у оквиру туристичких приредби и манифестација и током летње туристичке сезоне, у циљу масовног окупљања и организовања грађана општине Ириг (и грађана ван ове средине живљења) у облике спортске рекреације, популаризације и јавне презентације спортско - рекреативних постигнућа, а никако не као средство потрошње и скупе забаве.

Свакако, укључивати се у акције и манифестације које организују Савез Спорт за све Војводине, Асоцијација Спорт за све Србије, европске и светске асоцијације Спорт за све - ТАФИСА, а најактивније и најуспешније појединце, за пример и подстицај другим, упућивати на летње и зимске фестивале Спорта за све државног и интернационалног нивоа.

Наведени облици спортске рекреације нису и једини који могу и требају бити у делокругу актива за спортску рекреацију у месним заједницама, али су свакако добра основа за утврђивање основне програмске концепције. Реализација различитих облика активности предвиђена је у слободно време пре и после рада, у току викенда и годишњих одмора, а треба водити рачуна и о специфичности средине и динамици пољопривредних радова.

ж) Радни колективи

Активи за рекреативни спорт унутар радних колектива могу прихватити програмску концепцију описану за месне заједнице. Тенденција у развоју спортске рекреације иде у смеру повезивања животне и радне

средине, те ту не треба повлачити оштре граничне линије. Ипак, специфични програмски садржаји везани за радне колективе су:

1. Рекреација у процесу рада - намењена је отклањању акутног замора који се јавља уз рад или непосредно након рада, усмерене су на психофизичко освежење, попуштање психичке напетости и стварање позитивне емоционалности код радника. Како технолошки процес производње и организација рада у разнородним привредним гранама општине Ириг условљавају врсту и начин овакве врсте рекреације, могућности су

- мини полигони спортско - рекреативних активности - садржаји су елементи неких спортских игара (баскет – кошарка, одбојка, пикадо, бадминтон,...), лоцираних у оквиру радног колектива или у близини највеће концентрације радника за време редовне радне паузе, где радници на основу властите жеље, а у циљу психоемоционалног растерећења, 10 - 15 минута упражњавају неку активност;

- комплекси вежби обликовања - где радни колектив омогућава прекид рада за спровођење паузе за рекреацију, иницираће се оваква врста рекреативног вежбања. Ове активности доприносе ефикасности код бржег освежења и брисања трагова замора код радника, а упркос посебној паузи, продуктивност и радни ефекти су бољи у наставку радних обавеза и задатака. Оваква пауза обично се даје између 5. и 6. сата рада, односно када је замор најприсутнији, мотивација за рад најмања и продуктивност најнижа;
- мини програми за индивидуалну примену - састоје се од 4 - 5 вежби обликовања, истезања и дисања, које су одабране тако да корективно - компензаторно делују на оптерећења у току рада. Вежбање траје 3 - 4 минута, а упражњаваће се када радник сам осети тегобе услед принудних положаја у току рада. Предност овог вежбања је што не тражи посебну паузу, место и реквизите, а инструктажа ће бити исказана путем брошуре, налепнице или плаката на огласној табли радног колектива.

2. Програмиран активан одмор намењен је радницима са отежаним условима рада, вишегодишњим радним стажом и радницима који раде у срединама са нарушеним фактором радне околине, са циљем превентиве од хроничне исцрпљености и професионалних обољења.

Програмирани активан одмор реализоваће се у предсезони и постсезони

годишњих одмора, односно за пољопривреднике ван сезоне пољопривредних радова, а у циљу постизања позитивних ефеката овакви одмори биће програмски осмишљени и стручно вођени, уз стално праћење и контролу ефеката.

Реализација програмираног активног одмора могућа је за раднике једног колектива, али, с обзиром на специфичност радних колектива у општини Ириг, односно мале радне колективе, приступиће се здруживању више радних колектива, односно координација и вођење целокупне акције на нивоу општине Ириг.

Унутар радних колектива обратиће се посебна пажња на критеријуме за упућивање радника на програмирани активни одмор, како би се упућивали радници којима је овакав вид опоравка стварно потребан, а не они који само то желе.

У нашој средини постоје идеални услови за реализацију програмираних активних - антизамораних одмора, антистрес опоравака и за друге видове опоравка, јер све што је за то потребно поседујемо (ваздух, термоминерална вода, инфраструктура, добро опремљена Специјална болница за рехабилитацију „Термал“ – Бања Врдник са малом допуном неопходног стручног кадра,...). Стога, треба приступити јасном сагледавању и реализацији формирања дијагностичког, антизаморног и антистрес рехабилитационог и рекреативног Центра при „Термалу“ или као засебног Центра.

3.РАДНИЧКИ СПОРТ је, у складу са законском категоризацијом спортских грана, попут Спорта за све, сврстан у мулти спортове, аутономан је, али и те како зависан од Спорта за све, који путем својих програмских спортско - рекреативних активности интересно окупља и организује све, баш све, грађане, неодвојиви су и равноправни партнери и ако је раднички спорт само један вид спортско - рекреативних активности.

Раднички спорт има вишедеценијску традицију у целој Републици Србији, а у Војводини је јединствен, јер је још пре 44 године утемељен систем радничко - спортских активности, односно систем радничко - спортских игара у којим се од првенстава на нивоу радног колектива, преко првенстава на нивоу општина и градова, преко окружних и покрајинских првенстава, са много залагања, умећа, напора и проливеденог зноја стиже до врхунца - Олимпијских

радничко - спортских активности Војводине (ОРСАВ). До сада је одржано 11 ОРСАВ и већ се приступило реализацији 12ог циклуса чија ће завршница бити 2019.године у Бечеју - Новом Бечеју.

Јединствене су и по томе што у спортско - рекреативном такмичарском програму не могу да учествују активни - редовни - регистровани спортисти, већ само запослени и радници који се налазе у евиденцији незапослених НСЗРС - рекреативци, као и особе са инвалидитетом и пензионери, жене и мушкарци, у појединачној и екипној конкуренцији, полно и старосно равноправно одвојени, али, у више од двадесет спортова и дисциплина, зближени.

Посебна пажња унутар радних колектива настојаће се да раднички спорт - радничко - спортске игре (РСИ) буде - буду постављен - постављене, односно да се активности прво најшире одвијају унутар самих радних колектива, месних заједница и општине Ириг, а на даљим нивоима такмичења учествују најуспешнији.

Ниуком случају не треба смисао радничко - спортских игара свести на спортско - техничке резултате, пехаромацију и сличне тенденције копирања спорта. РСИ биће средство масовног окупљања радника у активностима спортске рекреације, популаризације спортске рекреације у циљу редовног бављења, као фактор зближавања, ширења другарства и пријатељства међу радницима.

У радним колективима и на нивоу месних заједница и општине Ириг иницираће се такмичења у различитим активностима, па и у оним које се не негују у утврђеном систему ОРСАВ, јер се на тај начин обезбеђује актуеализација и учешће радника који су за такве активности заинтересовани.

Наравно, не треба занемарити, напротив, треба подстицати и струковне радничко - спортске активности у оквиру рекреативног СПОРТА У ВОЈСЦИ, У ПОЛИЦИЈИ, У ЗДРАВСТВУ,...јер и они су веома важан сегмент мулти спортова и под патронатом Спорта за све.

Мора се успоставити што плодноснија сарадња Општине Ириг и Спортског савеза општине Ириг са свим послодавцима - радним колективима ради остваривања циљева и задатака овог Програма (Стртегије), задовољавања општих интереса и потреба грађана општине Ириг у области спорта, нарочито

радничког спорта и спортско - рекреативних активности радника, управо како то Устав и закони Републике Србије налажу.

з) Кадрови рекреативног спорта

Организован и систематичан развој рекреативног спорта у општини Ириг, у месним заједницама и радним колективима, незамислив је без стручног оспособљавања и усавршавања кадра за ово специфично подручје спорта. Стручни кадар мора бити носилац програма, креатор садржаја и облика активности, програмер адекватног обима и интезитета оптерећења у активностима, као и координатор свих акција на организационом, просторном и материјалном развоју рекреативног Спорта за све, како у месним заједницама и радним колективима, тако и у општини Ириг у целини.

и) Спортска удружења у систему Спорта за све

При утврђивању категоризације спортских удружења са територије општине Ириг, а како немају редовна лигашка такмичења нити могућност да буду део врхунског спорта, већ само манифестационог - масовног облика интерсног окупљања и организовања грађана општине Ириг, јасно се сагледава да су у систему рекреативног - Спорта за све Планинарско - смучарско друштво „Др Лаза Марковић“ - Ириг, Планинарско друштво „Змајевац „ - Врдник, Спортски клуб „Пловак“ - Ириг и Спортски клуб „Иришка крила“ - Ириг, и нису део такмичарског спорта.

9. СПОРТСКА ИНФРАСТРУКТУРА – СПОРТСКИ ОБЈЕКТИ

Основни услов за реализацију укупне делатности спорта је постојање довољног броја спортских објеката. Није, међутим, важан само њихов довољан број, већ и да ти објекти задовољавају прописане услове (у погледу димензија, опремљености и безбедности, и то: санитарно хигијенске, противпожарне и инсталационо - техничке) како би се у њима могле обављати спортске активности.

Без неопходних и адекватних објеката немогуће је било шта реализовати у спорту. Обезбеђење овог услова захтева издвајање великих материјалних средстава која, по правилу, из својих извора прихода не могу да обезбеде сами корисници, месне заједнице, па чак ни Општина Ириг.

Спортски објекат у техничко - архитектонском смислу подразумева све просторе и површине отвореног или затвореног грађевинског облика, који је намењен спровођењу различитих активности - тренирању, такмичењу, рекреативном вежбању, забави (укључујући и пратеће активности, помоћне просторије, гледалиште и друго).

Позивајући се на Националну стратегију развоја спорта у РС утвђена је генерална класификација спортских објеката:

- Школски спортски објекти (фискултурне сале и терени на отвореном простору),
- Спортски центри (комплекси терена под кровом и на отвореном простору),
- Специјални спортски објекти (покривају потребе једног спорта, попут фудбалских игралишта - стадиона, тениских терена, терени на отвореном простору), и
- Адаптирани простори за вежбање.

9.1 Мере и планирање

У циљу да се максимално побољша стање инфраструктурних елемената у спорту општине Ириг мора се сагледати и урадити следеће:

1. Константно одржавање постојећих, адаптација и реконструкција постојех (предуслов за легализацију, увођење у матичну евиденцију и категоризацију), решавање имовинско - правних односа, легализација, матична евиденција, категоризација, управљање и коришћење спортских објеката;

а) Константним одржавањем спортских објеката избећи ће се потреба за адаптацију;

б) Адаптација запуштених спортских објеката;

в) Реконструкција, односно довођење спортских објеката у нормативну функцију (димензије /дужина, ширина, висина/, подлога, опрема, осветљење, адекватна опрема, оградња терена од гледалишта, гледалиште, пратеће - помоћне просторије, оградња комплетног спортског објекта;

г) Решавање имовинско - правних односа спортских објеката;
д) Легализација спортских објеката (фудбалска игралишта - стадиони и други терени на отвореном простору);
ђ) Сачинити електронску базу података - матичну евиденцију спортских објеката на територији општине Ириг и задужити одговарајућу општинску службу са законском обавезом вођења исте;
е) Категоризација спортских објеката је од изузетног значаја у развоју спорта општине Ириг, јер ако нису легализовани (немају статус спортског објекта) и категорисани - они званично не постоје. При легализацији кључну улогу и задатак имају општинске службе а категоризацију спортских објеката врши Комисија Министарства омладине и спорта Републике Србије.
Приликом категоризације спортских објеката стриктно се дефинишу следеће категорије:

- објекти од интереса за спортска удружења,
- објекти од интереса за развој одређеног спорта или групе спортова,
- капитални објекти од интереса за развој квалитетног и врхунског спорта, и
- капитални објекти од интереса за општину Ириг.

ж) Управљање, одржавање и коришћење спортских објеката је веома важан сегмент у спорту и, јасним правилником Општине Ириг, решиће се у што краћем року на основу законске регулативе.

2. У циљу унапређења спортске инфраструктуре треба урадити и следеће:

- а) Завршетак радова на комплетирању Спортске балон хале у Иригу са изградњом помоћних просторија (три свлационице са туш кабинама и санитарним чвором за такмичаре, службена лица и гледаоце, портирницом - канцеларијом, оставом - справаром,...), са потпуним видео надзором и асфалтирањем тротоар стаза, прилаза и паркинг простора;
- б) Дупла оградња (фудбалског игралишта и комплетног спортског објекта) фудбалских спортских објеката у Јаску, Ривици, Нерадину, Шатринцима и Крушедол Селу;
- в) Изградња трибинског гледалишта (цца 100 - 200 седећих места) у оквиру фудбалских спортских објеката у Јаску, Ривици, Нерадину, Шатринцима и Крушедол Селу;
- г) Димензионо померање (цца 10 метара на запад и цца 15 метара на југ), потпуни грађевински асфалтно - бетонски радови димензионог померања,

постављање тартан или таркет подлогом рукометног игралишта (22 x 42 метра), измештање стубова за осветљењ рукометног игралишта, изградња трибинског гледалишта (цца 200 седећих места) и оградња Спортско - рекреативног центра „Рудар“ са јужне и западне стране.

Све то са циљем да се унапреди функција овог спортског објекта у погледу рукометног, кошаркашког и одбојкашког спортског игралишта, да се створи адекватна основа за покривање истог - претвори у спортску халу и створи се простор за изградњу атлетске стазе и других вежбалишта за потребе атлетике, стим што би се тиме дошло и до потребе померања фудбалског игралишта на југ, запад и север;

д) Изградња и опремање терена за „мале спортове“ (рукомет, мали фудбал, кошарка и одбојка - 25 x 42 метара) са малим трибинским гледалиштем (цца 50 - 100 седећих места) у насељеним местима Крушедолски Прњавор и Мала Ремета;

ђ) Димензионо проширење постојећег терена за „мале спортове“ (рукомет, мали фудбал, кошарка и одбојка - 25 x 42 метара) са малим трибинским гледалиштем (цца 100 места) у насељеном месту Шатринци;

ж) Реконструкција, адаптација и опремање терена за „мале спортове“ у насељеним местима Јазак, Нерадин и Крушедол Село;

з) Адаптација, димензионо проширење и опремање кошаркашког игралишта у дворишту Основне школе „Милица Стојадиновић Српкиња“ у Врднику. Опремање Основне школе „Доситеј Обрадовић“ - Средње стручне школе „Борислав Михајловић Михиз“ у Иригу, Основне школе „Милица Стојадиновић Српкиња“ у Врднику и Дечије установе „Дечија радост“ (као и основне школе - сва издвојена одељења) неопходном спортском опремом и реквизитима; и

и) Унапређење спортско – рекреативне понуде излетишта (Хопово, Иришки Венац и Змајевац) и планинарских стаза здравља Фрушке Горе адекватном спортском инфраструктуром (игралишта за „мале спортове“, бадминтон, вежбалишта - трим полигони, адреналин паркови...) и

ј) Осигурати сву спортску имовину (инфраструктуру са опремом).

10. ТАКМИЧАРСКИ СПОРТ

Такмичарски спорт је спортска активност која се одвија по програмима спортских удружења и њихових гранских савеза. Њихови програми су прилагођени потребама грађана који добровољно приступају у спортска удружења ради задовољавања својих личних и општих - колективних интереса и остваривања потреба у одређеној такмичарској грани спорта.

Такмичарски спорт у изворном облику речи је такмичарски по појединим селекцијама и категоријама које има спортско удружење и односи се на тренажну активност обављану у континуитету ради обуке и задовољења потреба за бављење спортом.

Такмичарски спорт подразумева редовно учешће спортских удружења на одговарајућем нивоу лига првенстава, турнирских првенстава и куп такмичења свих нивоа и свих узрастних категорија и селекција спортиста - екипно и појединачно.

Сва спортска удружења су удружени чланови својих гранских савеза (од општинског, преко окружног и покрајинског, до највишег државног - националног нивоа) и Спортског савеза општине Ириг, где остварују своја права и обавезе и подлежу одговорности у складу са Законом о спорту РС, својим статутима и Статутом Спортског савеза општине Ириг.

Спортска удружења - удружени чланови Спортског савеза општине Ириг су:

Фудбалски клуб „Рудар“, Врдник,
Спортски клуб „Раднички“, Ириг,
Фудбалски клуб „Цар Урош“, Јазак,
Фудбалски клуб „Планинац“, Ривица,
Фудбалски клуб „Војводина“, Нерадин,
Фудбалски клуб „Крушедол“, Крушедол Село,
Омладински фудбалски клуб „27.октобар“, Шатринци,
Клуб малог фудбала „Сремски витезови“, Ириг,
Теквондо клуб „Змај - Врдник“, Врдник,
Атлетски клуб „Соко“, Врдник,
Клуб за дизање тегова „8.март“, Ириг,
Кик бокс клуб „Вукови“, Врдник,
Кошаркашки клуб „Ириг“, Ириг,
Кошаркашки клуб „Рудар“, Врдник“,

Шаховски клуб „Цар Урош“, Јазак,
Шаховски клуб „Рудар“, Врдник,
Шаховски клуб „Стевица Пузић“, Ириг,
Стонотениски клуб „Врдник“, Врдник, и
Одбојкашки клуб „Ириг“, Ириг, са јасно дефинисном редовном
такмичарском активношћу - такмичарски спорт.
Планинарско – смучарско друштво „Др Лаза Марковић“, Ириг,
Планинарско друштво „Змајевац“, Врдник,
Спортски клуб „Пловак“, Ириг, и
Спортски клуб „Иришка крила“, Ириг, са јасно дефинисаном редовном
спортско - рекреативном активношћу - рекреативни спорт.
Удружени редовни чланови Спортског савеза општине Ириг су и општински
грански савези: Фудбалски савез општине Ириг и Општински шаховски савез
општине Ириг, који интересно окупљају и својим гранским активностима
организују фудбалске, односно шаховске клубове.

10.1 КВАЛИТЕТАН АМАТЕРСКИ СПОРТ

Квалитетан аматерски такмичарски спорт обухвата све спортске активности које се спроводе у оквиру поједине спортске гране, а чија се такмичења одржавају од локалног, међуопштинског, окружног, покрајинског, националног и до интернационалног нивоа.
Познато је да општина Ириг има веома низак коофицијенат наталитета и забрињавајући одлив младог становништва и то представља проблем у целокупном и пуном развоју спортиста. Због тога је веома тешко и готово погубно категорисати спортска удружења на други начин, јер Правилником о финансирању редовне годишње спортске активности спортских удружења (Критеријуми и мерила за учешће у финансирању редовних годишњих спортских активности спортских удружења и Вредновање - бодовање организованости, рада, и остваривања радних и такмичарских резултата спортских удружења - удружених редовних чланова Спортског савеза општине Ириг) је сагледано баш све и строго се мора придржавати истог. Наровно, и одређене бодовне корекције су могуће, али не на било чију штету.

Нереалне такмичарске аспирације биће потиснуте у други план, а нарочито спортских удружења која немају препознатљив рад са млађим узрастним категоријама спортиста, односно немају ни једну млађу такмичарску селекцију или су незаинтересовани за тај вид базичног рада.

10.2 ВРХУНСКИ СПОРТ

У Закону о спорту РС, врхунски спорт је дефинисан као област спорта која обухвата спортске активности које показују изузетне (врхунске) спортске квалитете и резултате. То практично значи да само они спортисти, спортска удружења и спортске гране који постижу врхунске резултате на највишој домаћој и интернационалној сцени могу имати атрибут врхунског спорта.

Да бисмо дошли до врхунског спортисте или спортског тима неопходна су систематска решења и континуиран и принциоијелан рад на програмима и активностима која ћемо себи претпоставити за основна средства путем којих ћемо омогућити развој врхунских спортиста још од предшколског - дечијег спорта - спортских школица (играоница) и спортских школа и свега другог програмираног у области Базичног спорта.

За сада, у врхунским спортским постигнућима истичу се Атлетски клуб „Соко“, Врдник, и Теквондо клуб „Змај – Врдник“, Врдник, што су раније чиниле и спортисткиње Стонотениског клуба „Врдник“ из Врдника.

11. ПОЛОЖАЈ - АФИРМАЦИЈА ЖЕНА У СПОРТУ

Положај жена у спорту још увек није здовољавајући и значајно је одређен актуелним положајем жена у друштву у целини. Учешће жена у спорту ограничавају бројни социјални и интерперсонални фактори, као што су економска зависност, дефицит слободног времена, већа очекивања када је реч о социјалним улогама жена, неповољна перцепција физичког селф - концепта и ставови према физичкој активности жена у спорту.

Учешће жена у спорту може да обогати, улепша и унапреди спорт, исто као што спорт може унапредити, обогатити и улепшати квалитет живота жена.

Систематско решење положаја - афирмације жена у спорту овај Програм (Стратегија) јасно - стратешки истиче у области базичног и рекреативног – Спорта за све, јер у свему се мора кренути „од малих ногу - првих корака“. Неке девојчице ће свој „први спортски корак“ искорачити у предшколској општој спортској школици (играоници), други корак у гранској спортској школи, трећи у школском спорту, а четврти у опредељеном спорту - спортском удружењу, којима се мора пружати равноправан однос са искључиво мушким спортским удружењима. Наравно, нису све жене рођене за доживотно бављење спортом и квалитетна и врхунска спортска постигнућа и зато постоји решење - рекреативни Спорт за све, који је овим Програмом (Стратегијом) темљно - стратешки испланиран. За све наредно потребно је створити могућности и нарочито подстаћи вољност жена да се баве примерним и разноврсним рекреативним спортом.

12. СПОРТ ОСОБА СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Особе са инвалидитетом углавном су препуштене саме себи. На сву срећу у општини Ириг је евидентан веома мали број особа са инвалидитетом. У другим срединама, па чак и на нивоу државе, организоване активности су првенствено у облику повремених такмичења манифестационог карактера, а реализују се са великим потешкоћама, уз ослањање да добру вољу ЈЛС и спортских организација, и ако особе са инвалидитетом на највишим интернационалним такмичењима (балканска, европска и светска првенства и Параолимпијске игре) остварују најсјаније резултате.

Без обзира на све потешкоће (нема адекватног прилаза школским спортским салама и стручног кадра) у оквиру рекреативног - Спорта за све изнаћи ће се простор, време и стручњаци за спортско - рекреативни рад са особама са инвалидитетом. Израдиће се детаљна анализа овог веома важног и осетљивог подручја спорта у општини Ириг из које ће проистећи и препоруке за ефикасније функционисање активности из области спорта особа са инвалидитетом. Иницираће се и подржати организација едукативних активности за спортске стручњаке који ће бити усмерени на рад са особама са инвалидитетом.

13. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА СПОРТИСТА

Унапредиће се заштита здравља свих узрастних спортиста и рекреативаца и обезбедиће се адекватно спортско - здравствено образовање спортиста, посебно деце и младих, укључујући и антидопинг образовање и превентивно и интезивно ће се радити на спречавању свих негативних појава у спорту.

Као први задатак поставља се упућивање (од стране Општине Ириг и Дома здравља „Ириг“) постојећег лекара опште праксе на специјализацију спортске медицине, а до завршетка специјализације истог, у Дому здравља „Ириг“, ће се ангажовати, на додатни - допунски рад (два до три пута недељно), по могућности, специјалиста физикалне и спортске медицине, који ће, поред спортиста, бити на услузи и осталим грађанима општине Ириг.

Систематично и одговорно приступити осигурању свих спортиста од тежих повреда – закључити валидан уговор и обострано испоштовати исти.

14. ШКОЛОВАЊЕ И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ СПОРТСКИХ СТРУЧЊАКА И СТРУЧЊАКА У СПОРТУ

Школовање спортских стручњака и стручњака у спорту је лично опредељење и потреба, али и потреба укупног спорта у општини Ириг, стога, треба га подстицати и стимулисати у границама жеља, потреба и могућности ове средине.

Стручно усавршавање постојећег и будућег спортског стручног кадра је константана потреба укупног спорта општине Ириг и овој едукативној активности посветиће се огромна свевидећа пажња.

15. ОРГАНИЗАЦИЈА СПОРТСКИХ ТАКМИЧЕЊА ОД ПОСЕБНОГ ЗНАЧАЈА ЗА ОПШТИНУ ИРИГ

Поред свих наведених приоритета, овај Програм (Стратегија) је усмерен и ка другим сегментима система спорта у општини Ириг, те даљи

редослед циљева, у делу посебних годишњих програма, не значи и приоритет, већ се сви циљеви налазе у корпусу једнаке важности.

Организација спортских такмичења од посебног значаја за општину Ириг подразумева организацију републичко - интернационалних планинарских акција и балканских сусрета и похода и трансвезала планинара и других љубитеља кретања у природи, организацију фестивла Спорта за све свих нивоа, организацију, од најнижих до највиших „опен“ (отворених) и позивних, тениских турнира, а нарочито интернационалних, и из других спортских грана за које постоје врхунске организационе могућности (језера) и које доприносе промоцији општине Ириг као изванредној туристичкој дестинацији.

Партнерство између спорта, туризма и животне средине

Спорт и туризам су неодвојиви феномени и њихов партнерски учинак даје врхунске резултате. Туризам и спорт се све више преплићу, што нарочито долази до изражаја током великих спортских догађања, али и других видова укупног спорта (нарочито рекреативног), који доприносе пристизању такмичара, учесника програмских садржаја, гледаоца и других љубитеља спорта, односно комерзијацији (смештај - боравишна такса, исхрана, улазнице, котизације,...) тог туристичко - спортског производа - понуде. Развој спортског туризма треба да буде веома важан чиниоц брендирања општине Ириг.

У оквиру утврђивања партнерства између општинског спорта и туризма не сме се занемарити ни партнерство са животном средином, јер важно је да се у спорту може уживати како данас тако и у будућности, од стране највећег броја људи, у најбољим могућим условима под чиме се подразумева спорт у здравој и чистој животној средини. Спорт у свим својим облицима и на свим нивоима дели са читавим човечанством дужност неговања и заштите природе и животне средине, како за садашње тако и за будуће генерације. Спорт се мора развијати у складу са правилима очувања еколошке исправности, поштујући принцип да је здрава средина прдуслов за здрав спорт. Учесници у спорту морају ценити и поштовати природно окружење, а самим тим и да постану спремнији да узму учешће у активностима друштвене заједнице.

16. ПЕРИОДИЧНА ТЕСТИРАЊА, САКУПЉАЊЕ, АНАЛИЗА И ДИСТРИБУЦИЈА РЕЛЕВАНТНИХ ИНФОРМАЦИЈА ЗА АДЕКВАТНО ЗАДОВОЉАВАЊЕ ПОТРЕБА ГРАЂАНА У ОБЛАСТИ СПОРТА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ИРИГ, ИСТРАЖИВАЧКО - РАЗВОЈНИ ПРОЈЕКТИ И ИЗДАВАЊЕ СПОРТСКИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Периодична тестирања, сакупљање, анализа и дистрибуција релевантних информација за адекватно задовољавање потреба грађана у области спорта на територији општине Ириг, истраживачко - развојни пројекти и издавање спортских публикација, попут едукације, информисања и саветовања грађана општине Ириг, спортиста и осталих учесника у систему спорта о питањима битним за одговарајуће бављење спортским активностима и делатностима, веома је битан део посебних програма Општине Ириг и готово незамислив без партнерског наступа са Спортским савезом општине Ириг и другим одговарајућим установама и институцијама - Дом здравља „Ириг“, Покрајински завод за спорт и медицину спорта, Завод за спорт и медицину спорта Републике Србије, надлежне високошколске установе са институтима и медијске - јавно информативне и издавачке куће. Уз остваривање општеинтересне сарадње и уз конкретизацију програмских задатака и у овој свестраној области може се веома много постићи.

17. СТИПЕНДИРАЊЕ ЗА СПОРТСКО УСАВРШАВАЊЕ, НАГРАДЕ И ПРИЗНАЊА ЗА СПОРТСКА ПОСТИГНУЋА

У оквиру посебних програма Општине Ириг, у буџету Општине Ириг обезбеђују се средства за стипендирање спортиста који су категорисани у складу са Законом о спорту и Националном категоризацијом спорта, а посебно перспективних спортиста, осим врхунских спортиста и спортиста са посебним заслугама који стипендије примају од својих националних гранских савеза. Право на стипендирање из средстава буџета Општине Ириг остварују и некатегорисани спортисти.

Стипендирање спортиста уређује се Правилником о задовољавању општих интереса и потреба грађана у области спорта у општини Ириг, који доноси

Скупштина Општине Ириг, и посебним правилником о стипендирању спортиста који доноси Општинско веће Општине Ириг.

Општина Ириг, за постигнуте резултате и допринос развојном унапређењу спорта у општини Ириг, којима се афирмише Општина Ириг додељује подстицајне награде - признања првог степана („Оптимизам“ - спортски оптимизам је вечита младост) за млађе категорије екипа и појединаца и други - виши степен за сениорске екипе и појединце („Озарје“ - спортски успех озарује и душу и тело) и то:

- спортиста – спортискиња године;
- најбољи млади спортиста – спортискиња;
- најперспективнији млади спортисти – спортискиње;
- најбољи спортски колектив;
- спортска личност године – промотер спорта Општине Ириг;
- најбољи спортски радник;
- најбољи спортски стручњак;
- најбољи стручњак у спорту;
- спортисти и спортски радници са посебним заслугама;
- пријатељи спорта општине Ириг – покровитељи, донатори и спонзори;

и као трећи степен

- Награда за Животно дело „Илија Пантелић“.

Награђивање највиших спортских постигнућа у општини Ириг уређује се Правилником о задовољавању општих интереса и потреба грађана у области спорта у општини Ириг и посебним правилником - критеријумима и мерилима.

18. ПОВЕЗАНОСТ И УСКЛАЂЕНОСТ ПРОГРАМА (СТРАТЕГИЈЕ) РАЗВОЈА СПОРТА У ОПШТИНИ ИРИГ СА ОСТАЛИМ НАЦИОНАЛНИМ И ЛОКАЛНИМ СТРАТЕШКИМ ДОКУМЕНТИМА - СТРАТЕГИЈАМА

Програм (Стратегија) развоја спорта у општини Ириг 2015. - 2018. године је усклађен са Стратегијом и Акционим планом развоја спорта у Републици Србији 2014. -2018.године.

Програм (Стратегија) развоја спорта у општини Ириг 2015. - 2018.године омогућиће:

- Умрежавање свих локалних актера који се баве спортом и брину о спорту и спортистима;
- Обезбеђивање комуникације са покрајинским и националним актерима како би се ефикасније и брже спроводио Програм (Стратегија) развоја спорта у општини Ириг;
- Ефикасније и ефективније коришћење свих расположивих ресурса; и
- Адекватно повезивање са другим релевантним локалним стратешким документима и друштвеним субјектима.

19. СПРОВОЂЕЊЕ, ПРАЋЕЊЕ, ОЦЕЊИВАЊЕ И ИЗВЕШТАВАЊЕ

За потребе спровођења, праћења, оцењивања и извештавања о реализацији Програма (Стратегије), путем сажетог - конкретизованог Акционог плана развоја спорта, Председник Општине Ириг, уз постојећу Комисију за израду предлога Програма (Стратегије) и Акционог плана развоја спорта у општини Ириг, одмах по усвајању истих, образује и Комисију за координирање активности - спровођење, праћење, оцењивање и извештавање Општинског већа Општине Ириг, коју чине и одговорна лица свих обухваћених друштвених субјеката (колективи, организације, установе, институције, партнери,...) - актери у спровођењу Програма (Стратегије) развоја спорта општине Ириг.

19.1 СПРОВОЂЕЊЕ

Примена Програма (Стратегије) развоја спорта у општини Ириг 2015. - 2018.године се дефинише Акционим планом, који је саставни део овог Програма (Стратегије). Акционим планом јасно се дефинишу општи и посебни циљеви, мере и активности за њихову реализацију, носиоци задужени за њихову реализацију, временски оквири и, коначно, процена колика су за њихову реализацију потребна материјална средства, која ће се најобјективније утврдити приликом усвајања годишњих и посебних програма за 2016, 2017. и 2018.годину.

19.2 ПРАЋЕЊЕ

Праћење се спроводи у редовним временским интервалима, у складу са елементима Акционог плана, тромесечно, полугодишње, годишње - двогодишње када се сумирају укупни резултати - врши оцењивање.

19.3 ОЦЕЊИВАЊЕ

Оцењивањем се утврђује напредак у спровођењу овог Програма (Стратегије) и измене током спровођења. Оцењивање се спроводи редовно, једном годишње, коришћењем различитих извора података, укључујући годишњи извештај о раду као основни извор података, а на основу дефинисаних показатеља. Интерне информације се систематски упоређују са екстерним изворима информација, попут интервјуа, истраживања јавног мњења и других извора. У зависности од врсте показатеља, процењује се реализација и ефекти планираних и реализованих активности, као и институционалне и законодавне промене.

Преглед се представља према степену реализације активности:

- **спроведена**, та оцена значи да је активност реализована у складу са очекивањима и да нису потребне додатне мере;
- **делимично спроведена**, та оцена значи да је активност реализована, али да су потребне додатне мере да би се квалитет учинка унапредио до планираног нивоа; и
- **није спроведена**, та оцена значи да активност није реализована и да су потребне мере да би се планирана активност реализовала.

Кроз годишњи - двогодишњи извештај, Општинско веће Општине Ириг оцењује степен спровођења активности о чему извештава Скупштину Општине Ириг. Уколико буде потребно, Скупштина општине Ириг може ревидирати Програм (Стратегију) развоја спорта општине Ириг у циљу унапређења њене ефективности и одрживости. По истеку периода, 2015. - 2018.година, Програма (Стратегије) оцена садржи препоруке, закључке, научене лекције и приказује најбољу праксу по питању спровођења Програма (Стратегије).

19.4 ИЗВЕШТАВАЊЕ

На годишњем Нивоу Општина Ириг израђује и објављује извештај о спровођењу Програма (Стратегије) развоја спорта у општини Ириг на својој интернет страници, степену спровођења циљева и активности, проблемима и изазовима. На основу тога се врши ревизија приоритета и планираних активности у Акционом плану, како би се обезбедило да они остану релевантни и како би се испуниле опште потребе и интереси грађана општине Ириг у области спорта.

20. ФИНАНСИЈСКИ ЕФЕКТИ

За реализацију стратешких циљева финансијска средства ће бити опредељена у складу са максималним могућностима Општине Ириг и то у оквиру одобрених годишњих програма Спортског савеза општине Ириг и посебних годишњих програма Општине Ириг, као и одобрених средстава за друге друштвене делатности - актере реализације Програма развоја спорта у општини Ириг.

Одређене активности и стратешки циљеви финансираће се и средствима обезбеђеним из Министарства омладине и спорта и других министарстава РС, Покрајинског секретаријата за спорт и омладину и других секретаријата АПВ, управа, фондова, из донација и кроз јавно - приватно партнерство.

21. АКЦИОНИ ПЛАН

Како су у Програму (Стратегији) развоја спорта у општини Ириг 2015. - 2018.године препознати стратешки циљеви - активности, мере - задаци, индикатори активности, одговорне институције и партнери - актери реализације, ресурси па чак и рокови („што пре – најкасније до 2018.године“), Акциони план ће бити сачињен одмах по усвајању Програма

(Стратегије) и тачно ће дефинисати очекивано постигнуће и то не као жељу, већ као јасан циљ.

Предлог Акционог плана, на основу усвојеног Програма (Стратегије) развоја спорта 2015. - 2018.године, израдиће Комисија за израду нацрта Програма (Стратегије), а разматраће га и утврдити Општинско веће Општине Ириг најкасније до ____ .јануара 2016.године, односно у року од 30 дана од објављивања Програма (Стратегије) у „Службеном листу општина Срема“.

22. СПИСАК УЧЕСНИКА ИЗРАДЕ

(Решење Председника Општине Ириг, господина Стевана Казиминовића, о образовању – именовану Комисије за израду нацрта Програма (Стратегије) и предлога Акционог плана развоја спорта у општини Ириг 2015. - 2018.године)

23. ЗАВРШНА ОДРЕДБА

1. Саставни део Програма (Стратегије) развоја спорта у општини Ириг 2015. - 2018.године су:

- Акциони план развоја спорта у општини Ириг 2015. - 2018.године,
- Правилник о задовољавању општих интереса и потреба грађана у области спорта општине Ириг, и
- Годишњи програми Спортског савеза општине Ириг и његових удружених чланова и посебних програма Општине Ириг за 2016, 2017. и 2018.годину.

2. Програм (Стратегију) развоја спорта у општини Ириг 2015. - 2018.године објавити у „Службеном листу општина Срема“,

3. Програм (Стратегију) објавити на интернет страници Општине Ириг и

4. Одштампати потребан број за директне и индиректне актере реализације Програма (Стратегије) развоја спорта у општини Ириг 2015. - 2018.године.

У ИРИГУ, 28.децембра 2015.године
Број: 01-011-41/2015.-

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ИРИГ
ПРЕДСЕДНИК,

Владислав Илкић, с.р.

